

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky a psychologie

Bakalářská práce

Média v životě předškolního dítěte

Vypracovala: Marie Nejedlíková
Vedoucí práce: doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.

České Budějovice 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, 10. května 2020

Marie Nejedlíková

Poděkování

Děkuji vedoucí mé bakalářské práce doc. PhDr. Miluši Vítečkové, Ph.D. za odborné vedení a laskavou pomoc při zpracování. Děkuji mateřské škole a rodičům za pomoc při získávání dat k výzkumnému šetření. A také děkuji své rodině, která mě po celou dobu podporovala.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá využitím a vlivem médií u dětí předškolního věku. tématem vlivu médií na dítě předškolního věku. Cílem práce je zjistit, jakým způsobem jsou děti předškolního věku ovlivňovány médii – jaká média používají, jaké pořady sledují v televizi, jaké hrají online hry a k jakým dalším činnostem média využívají. Dílčím cílem je zjistit, zda rodiče svým dětem čtou dětské knihy či kupují dětské časopisy, a zda náměty z médií pronikají do dětské hry. Teoretická část bakalářské práce obsahuje kapitoly týkající se výkladu pojmu médium, jeho historii a klasifikaci. Je zde popsán vývoj dítěte předškolního věku a souvislost mezi médii a jejich využíváním dětmi předškolního věku. Praktická část prezentuje výsledky smíšeného výzkumu, použitými metodami jsou rozhovor s dětmi předškolního věku a dotazník vyplněný jejich rodiči, odpovědi respondentů jsou následně porovnány. Dále jsou zde prezentovány prostřednictvím grafů výsledky kontrolní skupiny, kde byli respondenty opět rodiče dětí předškolního věku.

Klíčová slova: médium, televize, dítě, předškolní věk, mateřská škola

Abstract

This bachelor's thesis deals with the topic of the influence of media on preschool children. The aim of the thesis is to find out how preschool children are influenced by media – what media they use, what programs they watch on TV, what online games they play and what other activities they use the media for. The partial goal is to find out whether parents read children's books or buy children's magazines to their children, and whether topics from the media penetrate into children's games. The theoretical part of the bachelor's thesis contains chapters on the interpretation of the term medium, its history and classification. It describes the development of a preschool child and the relationship between the media and their use by preschool children. The practical part presents the results of mixed research, the methods used are an interview with preschool children and a questionnaire completed by their parents, the answers of the respondents are subsequently compared. Furthermore, the results of the control group are presented here in graphs, where the respondents are again parents of preschool children.

Keywords: medium, television, child, preschool age, kindergarten

OBSAH

ÚVOD.....	7
1 MÉDIA.....	8
1.1 Historie médií.....	9
1.2 Klasifikace médií.....	10
1.3 Masová média.....	11
1.4 Mediální výchova.....	13
2 DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU.....	15
2.1 Vývoj předškolního dítěte.....	15
2.2 Hra.....	17
2.3 Socializace.....	18
3 MÉDIA A DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU.....	19
3.1 Násilí v médiích.....	19
3.2 Dětské televizní diváctví.....	20
3.3 Děti a mobily.....	22
3.4 Reklama.....	22
3.5 Hry skrze média.....	23
PRAKTICKÁ ČÁST.....	24
4 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ.....	24
4.1 Cíl výzkumného šetření.....	24
4.2 Výzkumné otázky.....	24
4.3 Metodologie výzkumu.....	25
4.4 Charakteristika výzkumného souboru.....	25
5 VÝSLEDKY.....	26
6 DISKUZE.....	65
ZÁVĚR.....	68
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	69
SEZNAM PŘÍLOH.....	71

ÚVOD

Média jsou nedílnou součástí našich životů, používáme je téměř neustále – při vzdělávání, práci i ve volném čase. Využívají je všechny věkové skupiny bez ohledu na pohlaví. Média jsou ve většině případů zdrojem veškeré zábavy a inspirace, především nám ale poskytují informace, které se na populaci hrnou nepřetržitě. Je důležité, abychom se naučili tyto informace filtrovat, a to už od dětství. V souvislosti s tím, je ale podstatné odhadnout míru používání médií. Víme, kde je hranice, a kde už ne? Z těchto důvodů je tématem mé bakalářské práce vliv médií na děti předškolního věku. Neuvědomovala jsem si tento vliv do jisté zkušenosti, kdy jsem se v mateřské škole na praxi setkala s dětmi, které si plastovým náradím z dílny „řezaly“ končetiny se slovy „já tě zabiju“. Po dlouhém rozhovoru, který s dětmi vedla jejich paní učitelka, se ukázala spojitost chování s jistou agresivní počítačovou hrou. Hlavní hrdinka, za kterou mohou děti hrát, zde zabíjí a rozřezává své oběti. Je možné, že rodiče dovolují hrát dětem takové hry nebo často ani nevědí, k čemu děti média využívají?

V teoretické části bakalářské práce jsou uvedeny teoretické poznatky o médiích. Jednotlivé kapitoly se zabývají vysvětlením pojmu médium, jeho historií a klasifikací. Blíže jsou popsána masová média a mediální výchova. Součástí teoretické části práce je stručné shrnutí vývoje dítěte předškolního věku. Dále jsou kapitoly věnovány souvislostem mezi dětmi předškolního věku a médii.

Praktická část prezentuje výsledky smíšeného výzkumu, využito bylo metody rozhovoru a dotazníkového šetření. Rozhovory byly realizovány se sedmnácti dětmi předškolního věku, dotazníkového šetření se účastnili jejich rodiče. Jedná se o porovnávání odpovědí dítěte s jeho rodičem. Další skupinu respondentů dotazníkového šetření tvoří kontrolní skupina rodičů předškolních dětí z mateřských škol, které se nachází v kraji Vysočina.

Cílem bakalářské práce je zjistit užití a vliv médií na děti předškolního věku. Dále získat odpovědi na otázky typu: Jaké pořady dítě předškolního věku sleduje? Jaké online hry hraje? Jaká média obecně dítě předškolního věku používá? Čtou rodiče dětem předškolního věku knihy nebo kupují dětské časopisy?

TEORETICKÁ ČÁST

1 MÉDIA

Média jsou dnes tím, bez čeho si nedokážeme život představit, bez čeho se neobejdeme a s čím se setkáváme denně v mnoha podobách.

Slovo „médium“ nachází svůj původ v latině a překládáme ho jako prostředek či prostředník, tedy to, co nám něco předá či zprostředkuje. Tento pojem se vyskytuje ve více oborech, jako je například fyzika, chemie, biologie, výpočetní technika. Obory, které se zaměřují na projevy mezilidské komunikace, označují médium jako to, „co zprostředkovává někomu nějaké sdělení“ (Jiráček & Köpplová, 2007, s. 16).

Další definici nám nabízí Reifová a kol. (2004, s. 139–140), podle kterých média v širokém slova smyslu znamenají „všechny prostředky či prostředníky styku jedné entity s jinou,“ například peníze, doprava, čas, elektřina. V užším slova smyslu slouží ke komunikaci (neverbální komunikace, řeč, školství, atd.): „jsou prostředky masové či mediální komunikace (médiá tištěná, elektronická, nová)“.

Niklesová (2007) uvádí, že média umožňují přenos mezi informacemi a daty a v komunikaci mezi lidmi se stávají našimi komunikačními partnery. Pojmem médium můžeme označit formy komunikace, ať už tištěné (kniha, noviny) či zprostředkované pomocí techniky (internet, televize).

Známý výrok „*médium je poselství*“ McLuhan (2011) zdůrazňuje potřebu jedince či společnosti média pochopit, rozumět jim a skrze ně nahlížet na svět. Do tohoto pojmu zařazuje jakoukoliv technologii, která ovlivní člověka po stránce biologické i psychické (kolo, auto, knihtisk, televize, rozhlas). Na média nahlíží jako na extenze člověka.

1.1 Historie médií

Historie médií je velice rozsáhlou a rozmanitou kapitolou, proto uvedu pouze důležité body z vývoje médií. Potřeba získávat informace probíhala nejdříve ve formě zpráv, které se předávaly přes posly. Později se k nim přidaly tzv. psané noviny, které obsahovaly zejména politické a obchodní informace. Neznámější z nich byly vydány v druhé polovině 16. století s názvem Fuggerovské. Významným mezníkem pro média byl Gutenbergův vynález knihtisku v 15. století (Bednařík et. al., 2011).

Naopak autor Giles (2012) přisuzuje začátek elektronických médií 17. století, protože za počátek masových médií považuje první noviny. Ty se objevily v roce 1609 v Německu, časopisy se začaly objevovat v 18. století.

Pro představu uvádí Mičienka a kol. (2007, s. 38) základní historická data:

„1440 – vynález knihtisku,

1468 – první česká tištěná kniha,

1719 – vyšly první česky psané noviny,

1826 – vynález fotografického přístroje,

1832 – vynález prvního elektrického telegrafu,

1837 – první telegrafní linka,

1846 – vynález tiskařské rotačky, která umožnila rozmach novinářství,

1876 – vynález telefonu,

1882 – zprovoznění první veřejné telefonní stanice u nás,

1892 – první filmové studio,

1895 – první filmová projekce pro větší počet diváků,

1878 – vynález fonografu (předchůdce gramofonu),

1907 – zahájen provoz prvního pražského biografu,

1923 – zahájení rozhlasového vysílání v ČSR,

1953 – zahájení televizního vysílání v ČSR,

1956 – první videorekordér na světě,
1958 – první tranzistorové rádio na světě,
1971 – odeslán první e-mail na světě,
1974 – první osobní počítač,
1979 – první walkman,
1980 – počátek využívání kompaktních disků,
1981 – první digitální fotoaparát,
1992 – zahájení provozu internetu,
1993 – zprovoznění e-mailových systémů v rámci internetu,
1996 – počátek využívání mobilních telefonů v české republice,
1998 – prodej prvních DVD přehrávačů v Evropě“.

1.2 Klasifikace médií

Dělení médií podle komunikačního typu uvádějí Jiráček a Köpplová (2003), dělí je na primární a sekundární média. Primární média jsou kódy, které používáme při komunikaci, tedy jazyk (čeština). S potřebou přenášet média na delší vzdálenosti, vznikla média sekundární. Mezi ně patří obrázky (i jeskynní malby), písmo, kouřové signály, vlajkové abecedy, tisk, analogové a digitální nahrávání. Dále uvádějí dělení podle typu společenských vztahů na média interpersonální a masová. Média interpersonální podporují vztahy mezi jednotlivci, např. poselství, dopisy, emailové zprávy, telegraf a telefon. Média, která se šíří od jednotlivce ke skupině, od jednoho bodu k většímu množství bodů, jsou masová, např. noviny, knihy, časopisy, televize, nahrávky a internet ve smyslu vycházejících publikací. Mezi kritéria klasifikace autoři uvádějí i dělení dle smyslového vnímání člověka, záleží na zaměstnanosti určitého smyslu – sluch (rozhlas, telefonický rozhovor), zrak (knihy, noviny, časopisy, dopisy), hmat (exponáty na výstavě, Braillovo písmo). Média mohou působit i na více smyslů současně, například televize.

Dalším faktorem dělení je dle Niklesové (2007) historický vývoj. Autorka uvádí média raná, tištěná, elektronická a digitální. „*Pojmem raná média se označují nejstarší*

formy fixování určitých sdělení před vynálezem knihtisku. Jedná se zejména o hliněné destičky, kameny, pergameny, papyrové a pergamenové svitky a papír“ (Niklesová, 2007, s. 48). Tištěná média definuje Reifová jako „médiá, jejichž obsah je vázaný na papír a která vznikají za pomoci různých tiskařských technik, jako primární kód používají přirozený jazyk, mohou být periodická i neperiodická a disponují různou mírou dosahu“ (Reifová, 2004, s. 137). Do této kategorie řadíme knihy, noviny, časopisy a letáky. Rozšíření této skupiny nám umožnil Gutenbergův vynález knihtisku. V dnešní době se zdá, že by média elektronická mohla nahradit média tištěná, ale o jejich možném zániku nelze hovořit už z důvodu snahy dostat tištěná média do podvědomí populace raného věku. Mezi média elektronická řadíme především telegraf, telefon, rozhlas a televizi. Jsou to informace „zakódované jako elektrický signál, které jsou přenášeny a posléze dekódovány“ (Niklesová, 2007, s. 52). Tato skutečnost umožnila rychlý přenos dat na větší vzdálenosti. Média digitální (nová média) „se vážou k technologiím založeným na digitálním, respektive numerickém zpracování dat“. Nová média se vztahují k počítačovým technologiím a jejich charakteristickým rysem je aktuálnost a neustálá přístupnost (Niklesová, 2007, s. 56).

1.3 Masová média

Masová média jsou média, která směřují od jednoho zdroje, tedy bodu, k publiku neboli k velkému množství bodů. Publikem se myslí velký počet lidí. Jejich hlavním znakem je postavení „jednoho účastníka do role vysílatele (podavatele) a druhého do role příjemce“ (Jiráček & Köpplová, 2007, s. 21).

Urban a kol. (2011, s. 48) uvádí fakt, že „masovými médii se rozumí komunikační prostředky a instituce, které dokáží velkokapacitně vyrábět sdělení veřejného charakteru a distribuovat je směrem k rozptýlenému, rozmanitému a individuálně neurčenému publiku“. Mezi taková média patří média tištěná (knihy, noviny, časopisy), média elektronická (např. telefon, rozhlas, televize) a média nová (internet).

Proměna moderní společnosti zapříčinila spoluúčast masových médií na našem soukromém i veřejném životě. Stala se nezbytnou součástí socializace jedince, podílí se na utváření názorů lidí a na jejich počinech.

Kniha

Nejdříve se knihy opisovaly ručně, jejich vlastnictví bylo prestižní. Po vynalezení knihtisku Gutenbergem se pomalu začaly rozšiřovat. Lidé byli a jsou různými způsoby číst nuceni, ať už v pracovním či soukromém životě. Děti využívají knihy při vzdělávání. „*Knihy se staly prvním masovým médiem a prvním masovým výrobkem*“ (Niklesová, 2007, s. 49).

Noviny

Tatáž autorka označuje noviny jako periodicky vydávané tiskoviny. Začaly se objevovat zhruba v 16. století a jejich předchůdci byly letáky. Je pro ně typická aktuálnost.

Telefon

O vynález telefonu se zasloužil Bell v roce 1876. „*Nejdůležitějším znakem telefonního hovoru je nutná účast komunikačního partnera*“ (Niklesová, 2007, s. 53).

Rozhlas

Pro vznik rozhlasu bylo stěžejní „*objevení elektromagnetických vln Hertzem*“ (Niklesová, 2007, s. 53). Jde o přenos mluveného slova bezdrátovou formou.

Televize

Médium, kterému se jako prvnímu podařilo spojit mluvené slovo s obrazem. Nejdříve byla televize chápána jako „*rozhlas s obrazem*“, při jejím zrodu byly převzaty různé rozhlasové hry (Bednařík & spol, 2011, s. 18). Působí na velký počet diváků, díky působení na jakoukoliv populační skupinu, ať už jde o malé děti či seniory. „*Televizní tok informací je jednosměrný a divák má pouze omezené možnosti ovlivnit průběh televizního vysílání*“ (Niklesová, 2007, s. 54).

Internet

Internet se řadí mezi média digitální neboli nová, jsou to taková média, která jsou založená na „*digitálním, resp. numerickém zpracování dat*“. Jedním z hlavních znaků je vysoká dostupnost informací či aktuálnost (Niklesová, 2007, s. 56). Internet

dnes ovlivnil náš život tak, že se stal jeho nevyhnutelnou součástí. Využíváme sociální sítě, email, webové stránky, prakticky vše můžeme udělat online, ať už v soukromém nebo pracovním životě. Udivující je rychlost, jakou jsme se do online světa dostali, v roce 1995 využíval počítač jen málokdo. Dnes společnost na člověka, který není online, pohlíží s velkým překvapením (Giles, 2010).

1.4 Mediální výchova

Bazalgette (1989, in Mičienka et. al., 2007, s. 8) uvádí, že *„v mediální výchově, na rozdíl od ostatních školních předmětů, po dětech chceme, aby zkoumaly, jak vědí to, co vědí. V mediální výchově se musejí pít po tom, odkud informace a myšlenky přicházejí, a ne přijímat fakt, že tu prostě jsou.“*

Jan Ámos Komenský jako první začal uvažovat o využití novin ve škole. Prosazoval, aby byly užívány jako zdroj nových informací. Dnes je mediální výchova obsáhlá v Rámcovém vzdělávacím programu, a to od roku 2000. Jde o dosažení určité úrovně mediální gramotnosti, tedy naučit se, jak s médii žít. Dnes je toto vzdělávání realizováno jako samostatný předmět nebo jako součást předmětů jiných. Jde o získání dovedností pro pochopení médií, pro jejich správné využití a pro případnou obranu proti nim (Mičienka et. al., 2007).

V mateřské škole je mediální výchova realizována formou poznávání, a to především médií tištěných. Mateřské školy proto navštěvují například knihovny. Děti se seznamují s knihami či časopisy prostřednictvím prohlížení, zkoumání nebo předčítání. Po seznámení s příběhem je důležité s dětmi o daném tématu diskutovat. Pokud jde o sledování televize či DVD, je nutné regulovat čas touto aktivitou strávený a následně opět diskutovat o zhlédnutém. V Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání mediální výchovu nalezneme jako doporučení využívat média pro získávání nových poznatků.

Podle Šedové (2007) rodinná mediální výchova: *„zahrnuje uvědomělou rodičovskou výchovnou práci, která je vedená určitým pedagogickým záměrem“*. Tato výchova by dítěti měla přinést mediální gramotnost a pozitivní mediální návyky. Šedová dále odkazuje na Hoganovou (2001, in Šedová, 2007, s. 33), která výchovu

definuje jako „proces směřující k tomu, aby se dítě stalo selektivním, ponaučeným a kritickým mediálním konzumentem“. Nejvhodnější cestou je společná konzumace medií rodiči s dětmi, tímto způsobem je možné snížit riziko špatného vlivu médií. Šedřová (2007) dále uvádí rodičovské techniky rodinné mediální výchovy týkající se především televize:

1) **Omezování přístupu k televizi** – rodiče se snaží regulovat konzumaci televize svých dětí. Vědí, že se na televizi chtějí dívat co nejvíce a snaží se tomu zamezit. Některé děti ví, že se mohou dívat na televizi pouze večer, a proto ji přes den ani nevyžadují. Jiné ji vyžadují i několikrát denně, pak se ale rodiče snaží omezit vhodnost pořadů svým výběrem.

2) **Divácká doporučení** – jde o upozornění dětí rodičem na televizní program, který ho zajímá, například dítě hraje fotbal – matka ho upozorní na zápas vysílaný v televizi. Divácké doporučení se ale může zaměřit s prospěchem pro rodiče. Pokud rodič potřebuje klid na svoje činnosti, dítě na program upozorní, v opačném případě ne.

3) **Monitoring** – rodiče kontrolují, na co se jejich děti dívají a jak dlouho. Míra přehledu záleží na obecné konzumaci televize v rodině.

4) **Spoludívání** – znamená aktivní společné sledování televize rodiče s dítětem. Předpokladem pro spoludívání je diskuze a konverzace nad sledovaným.

5) **Konverzace u televize** – jde o rozhovor nad sledovaným programem. Pokud se neptají děti, rodiče kladou cílené otázky k pořadu, v případě, že by dítě nemuselo porozumět. Pro předpoklad konverzace u televize musí být splněno spoludívání.

6) **Explicitní informace o televizi** – jde o informace o fungování televize či o vlivu na diváka, které by dětem měly být předány. To se ale často neděje, protože ani dospělí o televizi takto nepřemýšlí. Děti mívají několik milných představ o fungování televize, např. Když vidím v televizi postavy já, musí vidět i ony mě; v televizi existuje svět, který se promítá na obrazovce, a do kterého bych se mohl dostat.

2 DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Hranici věku dítěte předškolního věku může každý vnímat odlišně, v širším slova smyslu je to období od narození do nástupu do základní školy. Nejčastěji se uvádí, že dítě předškolního věku je v rozmezí 3–6 let, tedy dítě, které navštěvuje mateřskou školu. Do této skupiny se řadí i děti s odkladem školní docházky, děti sedmileté. V této práci se však vyjadřuji k předškolnímu dítěti ve věku od pěti do šesti let, které chodí do předškolní třídy.

2.1 Vývoj předškolního dítěte

Langmeier a Krejčířová (2006) uvádějí, že každé dítě je originál, ke kterému se musí přistupovat individuálně. Vzhledem k odlišnostem ve vývoji, které se ale postupem času vyrovnají, proto je důležité děti v předškolním věku nesrovnávat.

Motorický vývoj

Motorický vývoj se v tomto období neustále zdokonaluje, dítě je hbitější, má přesnější a ladnější pohyby. Tříbí svou zručnost při různých činnostech, zejména pak při kreslení, která by u pětiletého dítěte měla odpovídat stanovené úrovni. Toto se projevuje i narůstající soběstačností, např. při oblékání, hygieně nebo při jídle.

Řeč

Řeč se také značně zdokonaluje, dítě začíná používat složitější větnou stavbu, slovní zásoba se rozšiřuje, což dítěti pomáhá k nabývání poznatků o sobě a svém okolí. Většina dětí se před začátkem školní docházky zdokonalí natolik, že vymizí patlavost v řeči (Langmeier & Krejčířová, 2006). Z praxe jsem vypožorovala, že v dnešní době má poruchu řeči, převážně dyslálii, většina dětí ještě před nástupem do základní školy.

Myšlení

Vágnerová (2012, s. 185) zmiňuje, že „*typickým znakem myšlení předškolních dětí je útržkovitost, nekoordinovanost a nepropojenost*“. Je několik způsobů, jakým dítě získává a zpracovává informace. Typický je pro dítě poznávací egocentrismus, který se projevuje ulpíváním na vlastním názoru a vlastním pochopení, dítě nebere v potaz jiné úhly pohledu. Dále je typický prezentismus, což je ulpívání na přítomnosti – to, co je teď, bude napořád. Skutečnost, že dítě vidí svět takový, jaký je a nebere v úvahu skryté

skutečnosti, to se nazývá fenomenismus. Děti předškolního věku také často přisuzují vlastnosti živých neživým předmětům, což nazýváme antropomorfismus. Mezi výrazné znaky patří mimo jiné magičnost, která dítěti pomáhá doplnit nepochopení světa fantazií. Mezi fantazií a realitou předškolní dítě nedělá velké rozdíly. Špaňhřelová (2004) zmiňuje, že i dospělí mají určité fantazie, proto by za to děti neměli kárat, a naopak dětské fantazie vyslechnout. Pokud jde ale o lež neboli nepravdu, kdy rodič ví, že dítě lže, je dobré dítěti pomoci k přiznání bez jakéhokoliv trestu. Langmeier a Krejčířová (2006, s. 90) uvádějí termín názorové myšlení, což je vyšší úroveň myšlení předškolního dítěte. Dítě *„uvažuje v celostních pojmech, které vznikají na základě vystižených podstatných podobností.“*

Emoce

Emoce v tomto období začínají být vyrovnanější, stabilnější. Ubývá negativních emocí, protože děti předškolního věku začínají rozumět vzniku situací, z kterých negativní emoce vyplývají, předškoláci jsou tedy spíše pozitivně laděni. Začíná se objevovat smysl pro humor, který souvisí s kognitivními funkcemi a skupinou vrstevníků (Vágnerová, 2012).

Paměť

Piaget a Inhelderová (2000) představují dva druhy paměti – rozpoznávací a vybavující. Rozpoznávací paměť umožňuje dítěti vybavit si předmět za předpokladu, že už se s ním dítě setkalo a za jeho přítomnosti. Vybavující paměť však zobrazí předmět i za jeho nepřítomnosti. Vágnerová (2012) píše o paměťových schopnostech, které jsou závislé na zrání mozkových struktur. Zlepšení krátkodobé i dlouhodobé paměti v předškolním věku dítěte také záleží na zrání kognitivních funkcí a na změně způsobu zpracování informací. Dítě v předškolním věku zvyšuje kapacitu paměti a pamatuje si více detailů, vše ale závisí na způsobu jeho uvažování. Obecně platí, že dítě si nejvíce zapamatuje to, co prožije, a co ho zaujme. Vzpomínky předškoláků nejsou příliš přesné, většinou jsou kombinací skutečných událostí a doplněním fiktivních informací.

2.2 Hra

Hra je velice důležitou součástí života předškolního dítěte a pro jeho vývoj je téměř nepostradatelná. Dítě skrze hru poznává okolní svět, přibližuje se k chování dospělých a skrze ni získává zkušenosti. Hra přináší dítěti potěšení, zábavu, radost či určité citové uspokojení, mimo jiné si prostřednictvím hry dítě trénuje zručnost. „*Hra je založena na fantazii, ale přesto zůstává s realitou spjata*“. Hra má velký podíl i na vzdělávání v mateřské škole, děti mají prostor jak k volné hře, tak i ke hře, které dávají pedagogové jasná pravidla. Někteří autoři přišli s určitými skupinami her, například Marie Montessori zhotovila hry s manipulačními a konstruktivními materiály, které mají jasná pravidla, ale děti s nimi mohou pracovat samostatně (Opravilová, 2016, s. 85).

Langmeier a Krejčířová (2006) uvádějí, že hra je neodmyslitelnou součástí socializace. Vedle hry zmiňují i práci, přičemž hranice mezi těmito dvěma činnostmi je velmi úzká. Hra může být realizovaná s námahou, a naopak práce může jedince bavit. Hra má rozmanitou klasifikaci podle různých kritérií. Hry mohou být například zaměřeny na konstrukci, dále známe námětové hry, úkolové či činnostní. V hrách činnostních jde o „*procvičování tělesných funkcí ve složitějších formách*“. Pokud jsou hry založeny na konstrukci (stavbě) z nějakého materiálu, například stavění z kostek, nazývají se konstrukčními. Iluzivní hra je hra založená na přenesení významu, dítě používá předmět za účelem jiného než primárního využití, například vařečka slouží jako palička k bubínku. Úkolová hra znamená, že dítě si prostřednictvím hry prožívá různé sociální role, například hra na rodinu či na princeznu. Opravilová (2016, s. 87) také uvádí kritéria podle kterých je možné hry třídit: „*podle schopností, které rozvíjejí; typů činností; místa; počtu hráčů; věku; pohlaví; ročních období; lokálních a tradičních zvyků*“.

2.3 Socializace

Socializace je velmi důležitý proces v životě dítěte, na který má vliv i média.

Socializace je proces začleňování jedince do společnosti. Podstatou socializace je osvojování si způsobu života, přejímání norem, pravidel a sociálních rolí. Tento proces probíhá během celého života, nejvýznamnější je však v dětství. Součástí socializace je enkulturace „*při níž si dítě vlivem různých činitelů prostředí osvojuje vlastnosti příslušné kultury (národa, etnika, rasy)*“ (Průcha & Kořátková, 2013, s. 29).

Šedřová (2007) uvádí rozdělení na primární a sekundární socializaci. Primární socializace probíhá již od narození, a to především v rodině prostřednictvím rodinných příslušníků, zejména pak matky. Sekundární socializace navazuje na socializaci primární a probíhá mimo blízkou rodinu, zejména plněním různých sociálních rolí při setkávání s vrstevníky, s dalšími autoritami jako je učitelka či později v pracovním procesu. Jak již bylo zmíněno rodina je nejdůležitější socializační činitel a tvoří primární společenskou skupinu. Je to malá socializační skupina charakteristická několika znaky – za prvé je založena na pokrevním vztahu či na svazku muže a ženy a za druhé plní určité funkce – reprodukční, ekonomickou, socializační, emocionální. Je nutné poukázat na historické změny, dnes nemusí rodina nutně splňovat veškeré znaky, například nesezdaná soužití, apod.

Jedlička a kol. (2018, s. 308) zmiňují, že „*socializace představuje v nejširším slova smyslu formování a růst osobnosti pod vlivem rozmanitých vnějších podnětů včetně těch specializovaných činností, které nazýváme výchovou*“.

3 MÉDIA A DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Zamysleme se nad tím, jak média ovlivňují děti už od narození. V případě, že mívají rodiče zapnutou televizi jako kulisu v pozadí, děti ji vnímají neustále. V raném věku je pro ně televizní obrazovka fascinující, dokáží na ni hledět v tichosti, jakoby byly zhyponotizované. Pokud zmíníme dotykové obrazovky (telefony, tablety), na které děti sahají pouze jedním prstem, musíme si uvědomit, že obratnost ruky není v tomto případě rozvíjena. Děti mají potřebu manipulovat s médii už jen proto, že to vidí u svých rodičů či sourozenců, kteří telefonují, sledují televizi, hrají počítačové hry a podobně. Pokud srovnáme televizi a čtení pohádek z knih, zjistíme, že čtení pohádek je velice důležité pro rozvoj představivosti. Sledování televize by nemělo být nedílnou součástí dne a mělo by být ošetřeno nastavenými pravidly, která stanovují časový limit a výběr pořadů (Kršňák, 2019).

3.1 Násilí v médiích

Urban a kol. (2011, s. 187) uvádějí v souvislosti s násilím tuto definici – *„Násilí je velmi široký sociologický pojem. Používá se v souvislosti s kriminalitou, fyzickým útokem, ale také širokou škálou sociálně psychologických vlivů, které poškozují rozvoj osobností“*. Násilím je tedy myšleno jakékoliv jednání jedince, které způsobuje fyzickou újmu jiné osobě. Tito autoři dále uvádějí formy násilí zobrazovaného v médiích:

Samoučelné konzumní násilí – *„násilí je v tomto případě často samoučelné a vytržené z kontextu“* (kriminálky, horory, akční filmy)

Reálné násilí – zobrazení reálného násilí (zpravodajství, autentické záběry z válek, nehod a katastrof)

Abstraktní násilí – násilí ukázané ve fantasy a sci-fi filmech, které jsou provázeny nadpřirozenými jevy

Destruktivní násilí – případy, kdy postavy ničí vše kolem sebe zcela bezdůvodně (hudební klipy)

Měkké násilí – zobrazování lehčí formy násilí (dětské filmy a pořady)

„Dnešní třináctileté dítě vidělo v televizi asi 52 tisíc vražd, znásilnění, ozbrojených loupeží a přepadení,“ tak hovoří údaje pro Českou republiku (Urban et. al., 2011, s. 188).

Pořady pro děti vypadají na první pohled nevinně, ale přesto je v nich určitá forma násilí (rvačky, honičky, nadávky, apod.). Autoři stupeň násilí zvyšují, až se dostáváme ke kriminálním pořadům či hororům. Pokud dítě zahlédne v televizi násilí v podobě vraždy, fascinovaně sleduje, co se bude dít dál a v žádném případě neupozorňuje své okolí, že vidí něco, co by nemělo. V roce 1993 po mnoha výzkumech vyšlo najevo, „že mediální násilí poškozují dětskou psychiku“. Násilí zobrazené v médiích může vést k napodobování tohoto chování dítětem, dále může způsobit „potlačení jejich soucitu“ nebo může být dítě více náchylné ke strachu. Za horší variantu zobrazení násilí by se daly považovat počítačové hry, protože ty dávají dítěti možnost násilně se chovat prostřednictvím postavy, za kterou hraje. Pomocí tlačítek na počítači či mobilním telefonu mohou děti například zastřelit své „spoluhráče“ či jim rozřezat nohy a ruce (Říčan & Pithartová, 1995, s. 19).

3.2 Dětské televizní diváctví

Šedřová (2007) se věnuje dětskému televiznímu diváctví ve své knize a zmiňuje, že televize patří k významným socializačním činitelům, jako například škola či rodina. Rozdíl spočívá v míře zodpovědnosti za socializaci – zatímco škola a rodina má zodpovědnost legislativně ukotvenou, média nikoliv. Televize má pouze jediný cíl, a to co největší sledovanost. Autorka uvádí dvě specifika televizní socializace. Zaprvé non-edukativnost televizní socializace, jejímž obsahem je to, že média děti učí, i když nechtějí. Poskytují jim velké množství informací, a to často i takové, které jsou pro děti ne příliš vhodné. Pro rodiče je složité tyto informace filtrovat a předvídat ovlivnitelnost dětí. Jako druhé specifikum Šedřová (2007) uvádí nezacílenost televizní socializace. Vysvětluje, že pořady v televizi jsou přístupné všem, proto se děti setkávají s pořady, které nejsou vhodné pro jejich věk. Upozorňuje se také na to, že děti prostřednictvím televizních hrdinů, v tomto případě dětských, řeší své psychologické potřeby ve svém světě fantazie tím, že se s nimi identifikují.

Šedřová (2007) provedla výzkum v letech 2001–2005 a jedním z výsledků je rozdělení režimu dětského televizního diváctví do čtyř skupin:

Minimální konzumace

Čas sledování přibližně 10 minut denně. Dítě sleduje jeden oblíbený pořad (Večerníček, Tlapková patrola, apod.). Televize je puštěná pro dítě, které se na ni soustředí.

Dětské menu

Televize je zapnutá přibližně hodinu denně. Dítě sleduje dětské pořady nebo je televize puštěná jako kulisa při jeho jiné aktivitě.

Televize jako hobby

Čas strávený u televize je kolem dvou hodin. Dítě sleduje dětské pořady, či pořady ne přímo určené pro děti, které ale nejsou nevhodné.

Režim XXL

Televize v rodině běží téměř neustále a dítě sleduje jakýkoliv pořad na jakémkoliv kanálu. Většinou jde ale stále o animované filmy a pořady pro starší děti, které například obsahují určitou míru násilí.

Helus (2004) ve své knize popisuje nejčastěji uváděné negativní vlivy sledování televize na dítě:

Narušení pozornosti dětí

K tomu, aby dítě dokázalo dlouho sedět u televize je zapotřebí působit na jeho pozornost, televize využívá rychlé dramatické dějové zvraty, které přicházejí v intervalu přibližně okolo 35 vteřin. Dítě poté může v reálném životě, který tak rychlé střídání situací nenabízí, ztrácet pozornost.

Narušení hodnoty autentických osobnostních zážitků

Dítě sledující televizi ve větším měřítku, může ztrácet zájem o prožívání v reálném životě, nemá pro ně smysl, jeho vlastní zážitky mu připadají nudné a hloupé. Mnohem raději se dívá na zážitky svých hrdinů a skrze ně je i prožívá.

Redukce řeči na odposlouchané, primitivní dialogové obraty

Dítě může ztratit schopnost komunikovat v rozvinutých větách, zájem vyprávět a druhé poslouchat.

3.3 Děti a mobily

Když sedíme v čekárně u lékaře, v autobuse nebo kdekoliv jinde, rozhlédneme se a vidíme dítě v předškolním věku, které sedí vedle svých rodičů, má v ruce telefon a ve většině případů hraje hry. Na otázku Proč? zřejmě nenajdeme jasnou odpověď.

Uhls (2018) se zabývá otázkou, kdy je dítě připraveno na svůj vlastní mobilní telefon. Uvádí, že nejčastěji je to ve věku 12 let nebo v době, kdy dítě přechází na druhý stupeň základní školy. Výhodou vlastnění mobilních telefonů dětmi je neustálé spojení s dítětem, pokud se dítě zdrží ve škole nebo naopak rodič v práci, mohou si tuto informaci jednodušeji předat.

3.4 Reklama

Reklama legislativa vysvětluje pojem takto: *„Reklamou se rozumí oznámení, předvedení či jiná prezentace šířené zejména komunikačními médii, mající za cíl podporu podnikatelské činnosti, zejména podporu spotřeby nebo prodeje zboží, výstavby, pronájmu nebo prodeje nemovitostí, prodeje nebo využití práv nebo závazků, podporu poskytování služeb, propagaci ochranné známky, pokud není dále stanoveno jinak“* (§ 1 zákona č. 40/1995 Sb. o regulaci reklamy).

Vavříčková (2010) uvádí, že děti jsou zvláštní skupinou, na kterou reklama působí, nedokáží rozlišit, co reklama je a co ne, protože nemají dostatek zkušeností a znalostí. Vzhledem k tomu, že dítě nerozpozná sledování reklamy, nemůže pochopit její přesvědčovací funkci. Proto předškolní děti nahlíží na reklamu jako na zdroj zábavy či na nepodstatný zdroj informací. Reklamní sdělení zaměřené na dětského diváka využívají jejich emociální stránky, apelují na pocit sounáležitosti s kolektivem, tj. pokud daný produkt nevlastní, hrozí vyčlenění z kolektivu. Produkty z reklam jsou také častým tématem konverzací dětských skupin a jejich her.

Děti se také stávají nástrojem pro kupní sílu, v tomto případě jsou tímto nástrojem rodiče. Dokáží říci, jaké potraviny a sladkosti chtějí koupit, znají je z reklamy

– když je dítě sní, je šťastné a veselé. Tento ukázaný jev vnímají děti předškolního věku velmi citlivě a chtějí mít stejné pocity. Velmi atraktivní jsou pro děti značky, v předškolním věku tuto skupinu zastupují maskoti v podobě různých plyšáků. Slavné osobnosti nejsou v reklamách pro jejich výrobce příliš vhodné, protože popularita slavných osobností se u dětí rychle proměňuje (Děti a reklama, 2006).

3.5 Hry skrze média

Míra používání internetu s věkem dětí roste a s ním se mění i aktivity, které na internetu vyhledávají. Mimo hraní her a používání sociálních sítí děti využívají internet i k přípravě na školu, posílání emailů, shlížení videoklipů a podobně. Mladší děti do 12 let především hrají online hry, starší děti k nim přidávají komunikaci skrze sociální sítě. Rozdělení žánrů her je velice rozmanité, Ševčíková (2014) uvádí dělení na hry akční, strategické, sportovní, simulátory a logické. Virtuální světy jsou samostatnou kategorií, které se vyznačují tím, že dítě hraje za postavu, do které promítá sebe, tato postava se pak objevuje ve virtuálním světě, kde se setkává s jinými postavami, tedy s jinými hráči. Online hry mohou mít také vzdělávací či sociální charakter, na druhou stranu mohou být ale i plně násilí. Proto je vždy nutné vyhodnocovat vliv jednotlivých her na dítě samostatně.

U dětí předškolního věku se hraní online her objevuje také, ať už prostřednictvím vypůjčeného mobilního telefonu, tabletu či počítače. U této věkové kategorie je velmi důležitá kontrola aktivit dětí v online světě. Velmi populární jsou výukové aktivity (omalovánky, puzzle, pexeso, spojovačky, apod.) a hry, které nabízí skrze své internetové stránky známá dětská televizní stanice ČT D. U předškolních dětí se ale objevují i hry s násilným podtextem.

PRAKTICKÁ ČÁST

V teoretické části jsem se zabývala vysvětlením pojmu médium a vývojem dítěte předškolního věku. Nedílnou součástí je propojení těchto dvou pojmů, tedy teoretické poznatky o vlivu médií na děti předškolního věku. V praktické části jsou prezentovány výsledky výzkumného šetření věnujícího se problematice médií ve vztahu k předškolnímu dítěti.

4 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

Výzkumné šetření je zaměřené na téma užití a vlivu médií u dětí předškolního věku. Jedná se o smíšený výzkum, který Skutil (2011, s. 75) definuje jako „výzkum, v němž se míchají kvantitativní a kvalitativní metody, techniky nebo paradigmatata v rámci jedné studie, výzkumu“. Jako metodu kvalitativního výzkumu jsem zvolila rozhovor s dětmi předškolního věku, a jako metodu kvantitativního výzkumu potom dotazníkové šetření prováděné s rodiči dětí, s nimiž byly provedeny rozhovory, ale i s kontrolní skupinou rodičů dětí předškolního věku z jiných mateřských škol. Participanty jsem oslovila prostřednictvím mateřské školy, kde jsem plnila průběžnou praxi.

4.1 Cíl výzkumného šetření

Jelikož se s médii neustále dostáváme do styku a jsou nedílnou součástí našich životů, pokládám za důležité zamyslet se nad tím, jak média využívají děti. Proto je cílem výzkumného šetření zjistit, jak média působí na děti předškolního věku – přesněji jak jsou děti předškolního věku médii ovlivňovány a k jakým činnostem je využívají. Dále je cílem stanovit, zda rodiče své děti v konzumaci médií nějakým způsobem limitují, zda mají přehled o tom, co děti vidí, slyší či hrají.

4.2 Výzkumné otázky

Pro výzkumné šetření jsem zvolila následující výzkumné otázky:

- 1) Jaký vliv mají média na děti předškolního věku?
- 2) Jaká média používají děti předškolního věku?
- 3) Kolik času tráví děti předškolního věku s médii?

- 4) Na jaké pořady se děti předškolního věku dívají?
- 5) Jaké online hry děti hrají?
- 6) Čtou rodiče svým dětem dětské knihy?

4.3 Metodologie výzkumu

Jako jednu z metod sběru dat jsem zvolila polostrukturovaný rozhovor neboli interview. Jedlička a kol. (2018) vysvětlují polostrukturovaný rozhovor jako metodu, u které se tazatel drží předem dané osnovy, ale zároveň má individuální přístup k dotazovanému. Gavora (2000) uvádí, že interview zajišťuje kontakt mezi tazatelem a participantem. Tazatel se může na otázky doptávat, a to zajišťuje vyšší míru kvality odpovědí. Rozhovor by se měl konat v tichém, nerušeném a přátelském prostředí. Pro tuto metodu jsou v mém výzkumném šetření participandy děti předškolního věku, které odpovídají na dané otázky.

Druhou metodou používanou pro toto výzkumné šetření je dotazník. Gavora (2000, s. 99) popisuje dotazník jako „*způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí*“. Dotazníky v mém výzkumu vyplňovali rodiče dětí předškolního věku.

4.4 Charakteristika výzkumného souboru

Polostrukturované rozhovory byly realizovány s dětmi z jedné třídy mateřské školy v Jihočeském kraji, kde jsem plnila průběžnou praxi. Tato mateřská škola má šest tříd, děti jsou v nich rozděleny podle věku. Rozhovory jsem uskutečnila se 17 dětmi, současně jejich rodiče vyplňovali dotazníky. Následně byly rozhovory a dotazníky porovnány.

Kontrolní skupinu tvoří rodiče dětí předškolního věku z kraje Vysočina, vyplněno bylo 30 dotazníků. Tyto respondenty jsem získala prostřednictvím tamních mateřských škol.

5 VÝSLEDKY

Vyhodnocení výsledků každé otázky má dvě části. První se skládá z porovnání odpovědí předškolních dětí a jejich rodičů pomocí tabulky, v jednom řádku je vždy dítě předškolního věku a jeho rodič. Druhá část ukazuje výsledky dat, které jsou získané od kontrolní skupiny, tyto výsledky budou prezentovány pomocí grafů.

Dívá se dítě předškolního věku na televizi?

První otázka, která byla položena dětem a jejich rodičům zněla, zda se dítě předškolního věku dívá na televizi. Jejich odpovědi se zcela shodují, děti se na televizi dívají.

I kontrolní skupina se v této otázce plně shoduje, děti předškolního věku se na televizi dívají všechny.

Kdy se dívá dítě předškolního věku na televizi?

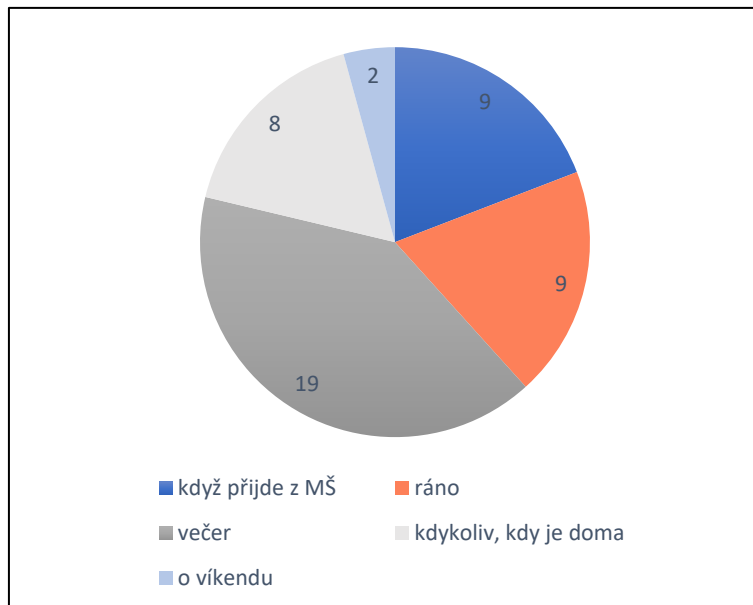
Tabulka č. 1 ukazuje rozmanité odpovědi na tuto otázku. Děti v rozhovorech uváděly více časových úseků. Ve většině případů se ukazuje alespoň částečná shoda.

Tabulka č. 1: Kdy se dívá dítě předškolního věku na televizi?

DĚTI PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
skoro každý den	kdykoliv, kdy je doma
ráno, odpoledne, večer	večer
večer, odpoledne	ráno
večer, odpoledne, ráno	ráno, večer
večer, odpoledne	když přijde z MŠ
každý den	kdykoliv, kdy je doma
když chci	večer
ráno, když přijdu ze školky a i večer	večer
večer a o víkendu ráno	večer
celý den	ráno
celý den	ráno
večer nebo ráno a když přijdu ze školky	když přijde z MŠ
večer a někdy odpoledne	večer
večer	večer
skoro každý den	když přijde z MŠ
před školkou a po školce	ráno a večer
odpoledne, ráno, večer	kdykoliv, kdy je doma

V kontrolní skupině na tuto otázku odpovídalo 19 rodičů tak, že dítě předškolního věku se dívá na televizi večer. Devět rodičů potom odpovídalo ráno a devět, když přijde dítě z mateřské školy. Osm pak odpovídalo kdykoliv, kdy je dítě doma, dva rodiče uvedli, že jejich dítě sleduje televizi pouze o víkendu. Na tuto otázku bylo možné uvést více odpovědí.

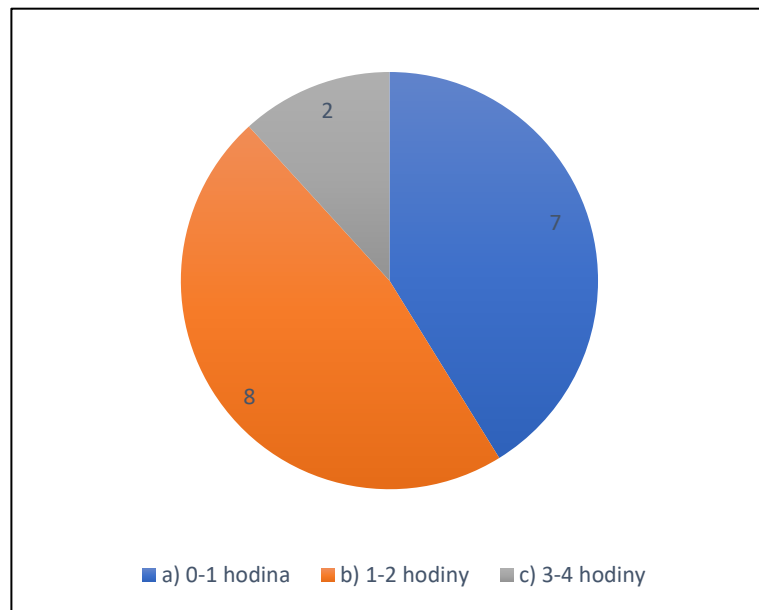
Graf č. 1: Kdy se dívá dítě předškolního věku na televizi?

Jak dlouho se dítě předškolního věku dívá na televizi?

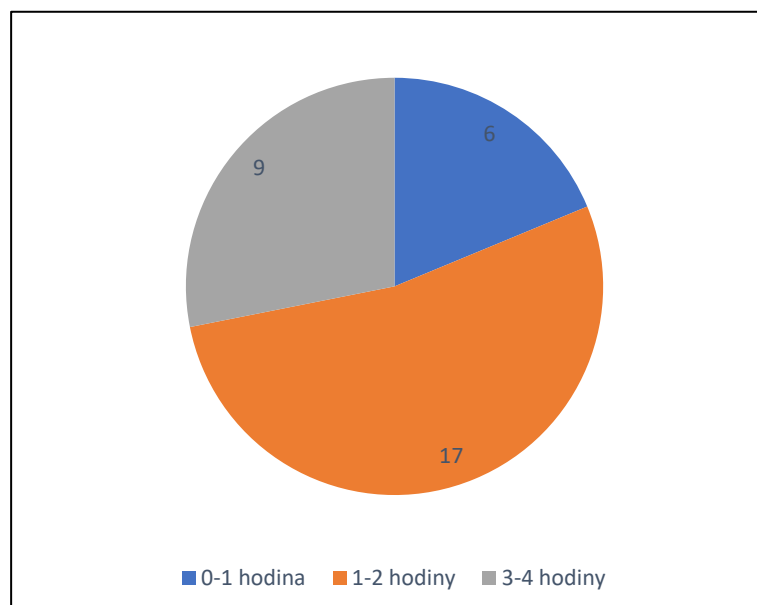
Ze sedmnácti rodičů dětí předškolního věku, se kterými byly vedeny rozhovory, odpovědělo osm, že jejich děti sledují televizi 1–2 hodiny denně, sedm rodičů uvedlo čas 0–1 hodina a dva rodiče 3–4 hodiny každý den.

Graf č. 2: Jak dlouho se dítě předškolního věku dívá na televizi?

Rodiče kontrolní skupiny odpovídali podobně až na vyšší výskyt odpovědi 3–4 hodiny. Sedmnáct respondentů uvedlo odpověď, že dítě předškolního věku televizi sleduje 1–2 hodiny denně, devět rodičů 3–4 hodiny a 0–1 hodinu denně uvedlo šest rodičů.

Graf č. 3: Jak dlouho se dítě předškolního věku dívá na televizi? (kontrolní skupina)

S kým dítě předškolního věku sleduje televizi?

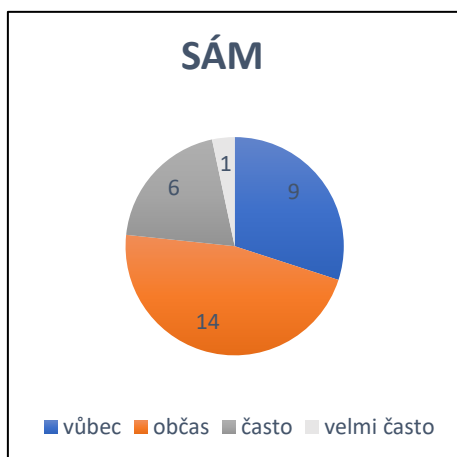
Tabulka č. 2 prezentuje otázku: S kým dítě předškolního věku sleduje televizi? Děti odpovídají, že se dívají samy, s rodiči či sourozenci. Rodiče uvádí navíc prarodiče nebo kamarády. Domnívám se, že děti si nevzpomněly na všechny osoby, se kterými televizi sledují a uvedly pouze ty nejčastější. Rodiče měli v této otázce nabídnuto více možností odpovědí, tudíž je jejich reakce rozmanitější.

Tabulka č. 2: S kým dítě předškolního věku sleduje televizi?

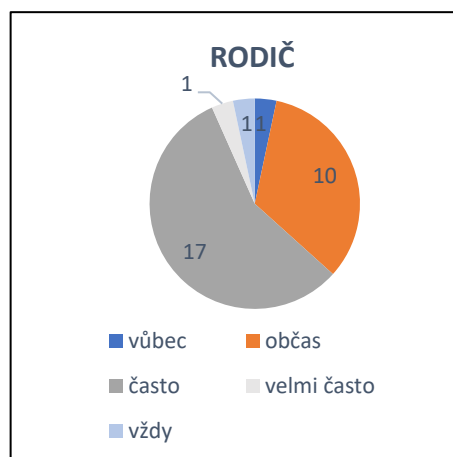
DĚTI PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
sám, mamka	sám, rodič, prarodič
rodiče, sestra	rodič, prarodič, sourozenec
sám, sestra	sám, rodič, prarodič, sourozenec, kamarád
sestra	sám, sourozenec, prarodič
sám, brácha, rodiče	sám, rodič, prarodič, sourozenec, kamarád
brácha, rodič	sám, rodič, sourozenec, kamarád, prarodič
sám, brácha, rodiče	sourozenec
sám, rodiče, babička	rodič
sestra, sám	sám, rodič, sourozenec, kamarád, prarodič
sám, sestra, rodiče	sám, rodič, sourozenec
bratříček, rodiče	sám, rodič, sourozenec
sestra, rodiče	sám, rodič, sourozenec, prarodič
sám, rodič, brácha	sám, rodič, sourozenec, kamarád, prarodič
bráška, taťka	sám, rodič, sourozenec, kamarád, prarodič
rodiče	sám
brácha, sestra, rodiče	rodič, sourozenec, kamarád
sestra, sám	sám, rodič, sourozenec, prarodič, kamarád

Na tuto otázku odpovídala kontrolní skupina za pomoci škály. Čtrnáct rodičů uvádí, že se dítě předškolního věku na televizi dívá samo často. Nejčastěji ale uvádí, že děti sledují televizi s rodiči, to v 17 případech, se sourozencem se dívá 13 dětí předškolního věku na televizi. Naproti tomu třináct respondentů uvádí, že s prarodičem se dítě na televizi nedívá vůbec. A dvacet osm rodičů uvádí, že dítě se na televizi s kamarádem nedívá.

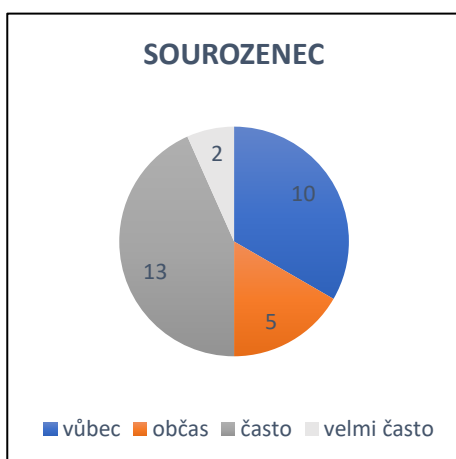
Graf č. 4: S kým dítě předškolního věku sleduje televizi – škála sám.

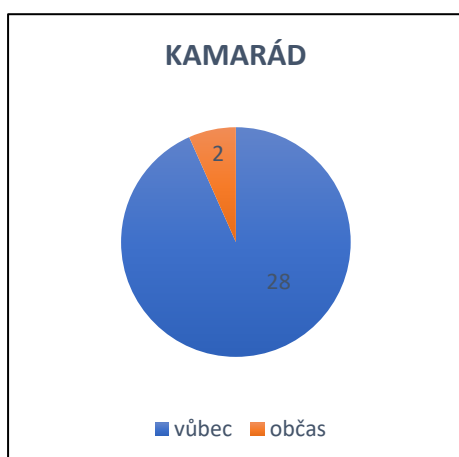
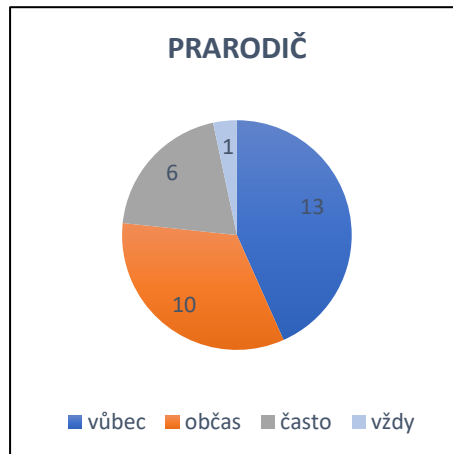
Graf č. 5: S kým dítě předškolního věku sleduje televizi – škála rodič.

Graf č. 6: S kým dítě předškolního věku sleduje televizi – škála sourozenec.

Graf č. 7: S kým dítě předškolního věku sleduje televizi – škála prarodič.

Graf č. 8: S kým dítě předškolního věku sleduje televizi – škála kamarád.

Jaké pořady sledují děti předškolního věku v televizi?

Tabulka č. 3 ukazuje pořady, na které se dívají děti předškolního věku. Jak si můžeme všimnout, děti uváděly konkrétní pořady (pohádky), dospělí naopak většinou uváděli pouze obecnou odpověď pohádky. Zajímavý je výskyt odpovědi ČT D, což ukazuje na popularitu tohoto televizního kanálu, který je dle mého názoru pro děti vhodný, zábavný a často i poučný. V tabulce jsou tučně označeny pořady, které nejsou určeny pro dětskou skupinu diváků. Zajímavé je, že se rodiče a děti shodují pouze v jednom případě, a to v odpovědi Policie v akci.

Tabulka č. 3: Jaké pořady sledují děti předškolního věku v televizi?

DĚTI PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
pohádky (Králíček Bing), Roblox	pohádky
Tlapková patrola, Čerti, Koně, Harry Potter	pohádky, zábavné a naučné dětské programy
Večerníček, Stardance	ranní pohádky (Pošťák Pat, Bingu)
Mickey Mouse, Doktorka Plyšáková	ČT D – dětské programy
Lego, Auta, Velká oříšková loupež, Simpsonovi , Spongebob	pohádky
Večerníček, Policie v akci, počasí, zprávy , Pat a Mat	pohádky, Policie v akci , dětský Masterchef
Večerníček, Vánoční koleda, Scooby-Doo, Princezna, Zprávičky	Večerníček, Scooby-Doo
Doktorka Plyšáková, Večerníček, zprávy	pohádky, sport, přírodovědné dokumenty
Tlapková patrola, Rasty a Ruby, Sofie, Večerníček	večerníček a pohádky po něm, do 19:40
Doktorka Plyšáková, Coco, Kouzelná Kamila	pohádky
pohádky, ČT D	animované pořady (Doktorka Plyšáková, krteček)
Scooby-Doo, Spongebob, Simpsonovi	pohádky
ČT D, tam jsou pohádky	studio Kamarád, pohádky na Youtube, ČT D
Šmoulové, na ovečky, agenti	animované pohádky
pohádky, Roblox	pohádky na Youtube
Hilda, Harry Potter , Akademie kouzel	pohádky
na tanky ruský, Avengers	pohádky, naučné pořady např. o zvířátkách, lodích

V této tabulce můžeme vidět odpovědi rodičů z kontrolní skupiny. Nejvíce rodičů, a to v 23 případech, uvedlo obecnou odpověď pohádky. Nebyl uveden žádný nevhodný pořad pro diváckou skupinu dětí předškolního věku.

Tabulka č. 4: Jaké pořady sledují děti předškolního věku v televizi? (kontrolní skupina)

DĚTSKÉ POŘADY	POČET RESPONDENTŮ
Máša a medvěd	1
Mickey Mouse	1
Elza	1
Bingo	1
pohádky	23
fotbal	1
Beruška	1
Černý kocour	1
Večerníček	3
Pat a Mat	1
ČT D	3
písničky	2
Kouzelná školka	1
Šmoulové	1
dětské programy	2
videa od youtuberů	1
Princezna Sofie	2
dokumenty	1

Hraje dítě předškolního věku hry na počítači nebo na herní konzoli?

Tabulka č. 5 ukazuje, že děti odpovídaly kladně v šesti případech, rodiče kladně odpověděli pouze čtyři. Respondenti se ve svých odpovědích shodují devětkrát. Více respondentů odpovědělo, že děti předškolního věku hrají na počítači.

Tabulka č. 5: Hraje dítě předškolního věku hry na počítači nebo na herní konzole?

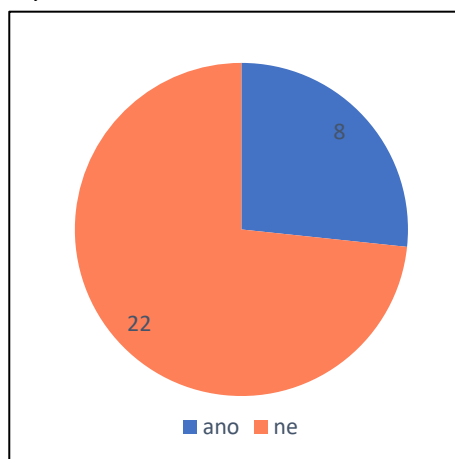
DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
ano, na herní konzoli	ne
ne	ne
ano, na počítači	ne
ano, na počítači	ne
ano, na počítači	ne
ne	ne
ne	ano, na herní konzoli
ne	ne
ano, na počítači	ne
ne	ne
ne	ne
ne	ne
ne	ano, na herní konzoli
ne	ne
ne	ano, na počítači
ano, na počítači	ano, na počítači

Následující dva grafy ukazují odpovědi na otázku, zda dítě předškolního věku hraje hry na počítači či herní konzoli. V obou případech převažuje odpověď ne, na počítači nehraje 21 dětí a na herní konzoli nehraje 22 dětí.

Graf č. 9: Hraje dítě předškolního věku hry na počítači?

Graf č. 10: Hraje dítě předškolního věku hry na herní konzoli?

S kým dítě předškolního věku hraje hry na počítači nebo na herní konzoli?

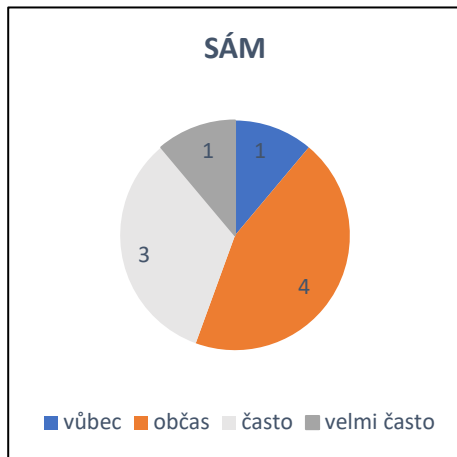
Tabulka č. 6 ukazuje odpovědi pouze těch respondentů, kteří odpověděli na předešlou otázku kladně, tedy těch, kteří uvedli, že děti předškolního věku hrají hry na počítači nebo na herní konzoli. U této otázky se nejčastěji objevuje, že děti hrají hry samy.

Tabulka č. 6: S kým dítě předškolního věku hraje hry na počítači nebo na herní konzoli?

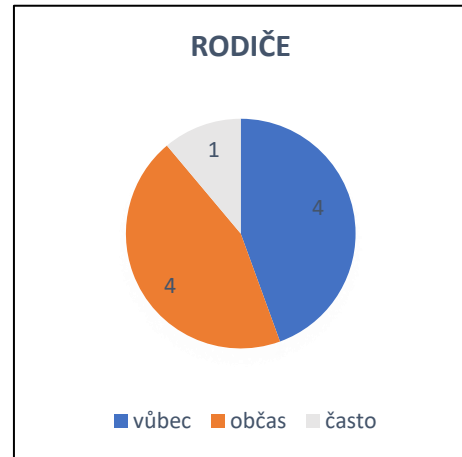
DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
sám	-
-	-
mamka, sestra, sám	-
sám	-
sám	-
-	-
-	rodič, sourozenec
-	-
sám	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	sám, rodič, sourozenec
-	-
-	sám
s bratrem	sám, rodič

Na otázku – S kým dítě předškolního věku hraje hry na počítači? – odpovídali respondenti takto: čtyři děti hrají sami občas, čtyři hrají občas s rodičem, se sourozencem hrají tři děti, naopak s prarodičem nehraje sedm dětí předškolního věku vůbec a s kamarádem nehraje osm dětí.

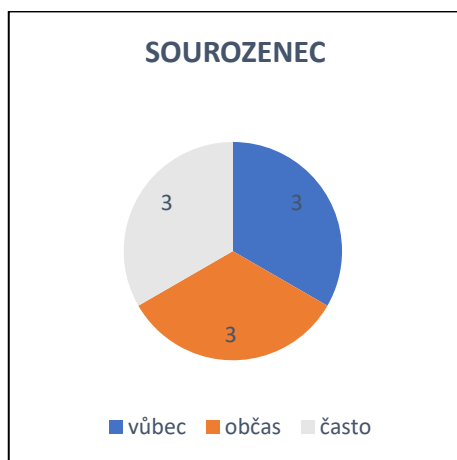
Graf č. 11: S kým dítě předškolního věku hraje hry na počítači – škála sám.

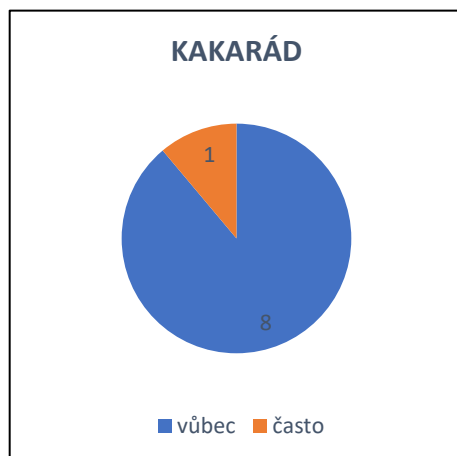
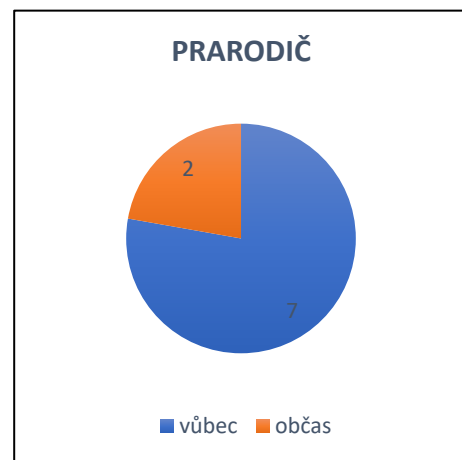
Graf č. 12: S kým dítě předškolního věku hraje hry na počítači – škála rodiče.

Graf č. 13: S kým dítě předškolního věku hraje hry na počítači – škála sourozenec.

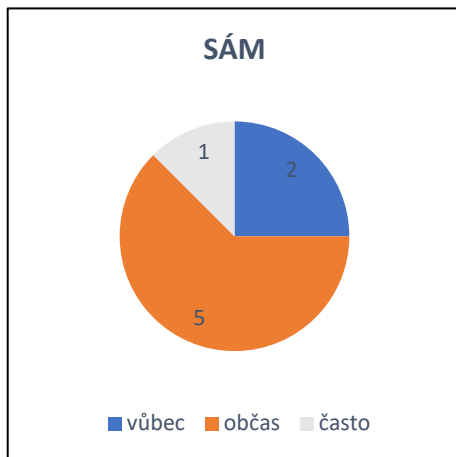
Graf č. 14: S kým dítě předškolního věku hraje hry na počítači – škála prarodič.

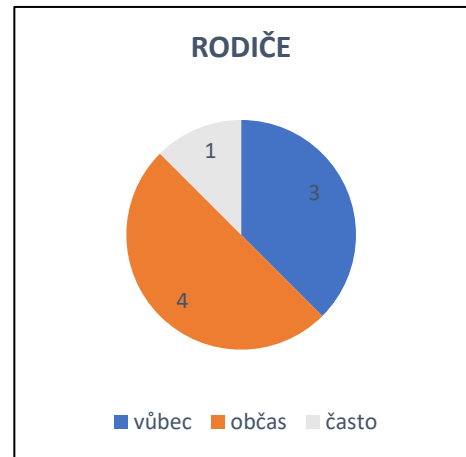
Graf č. 15: S kým dítě předškolního věku hraje hry na počítači – škála kamarád.

Respondenti kontrolní skupiny také uvádějí četnost spoluhraní s rodinnými příslušníky u hraní her na herních konzolích. V tomto případě uvádějí rodiče, že jejich děti hrají sami občas, a to v pěti případech, stejně je tomu tak v případě hraní se sourozencem. S rodiči hrají děti na herních konzolích občas ve čtyřech případech, s prarodičem hraje občas jedno dítě a s kamarádem taktéž.

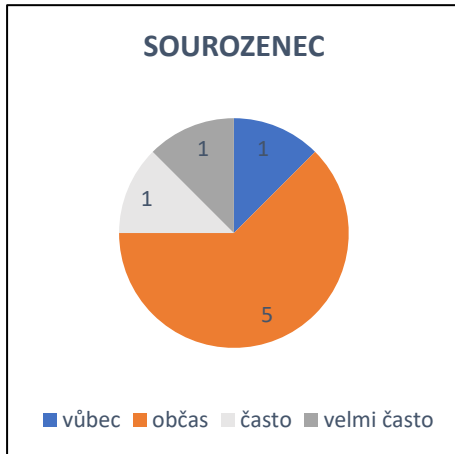
Graf č. 16: S kým dítě předškolního věku hraje hry na herní konzoli – škála sám.

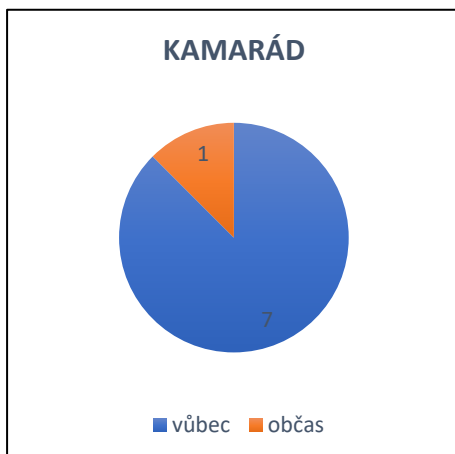
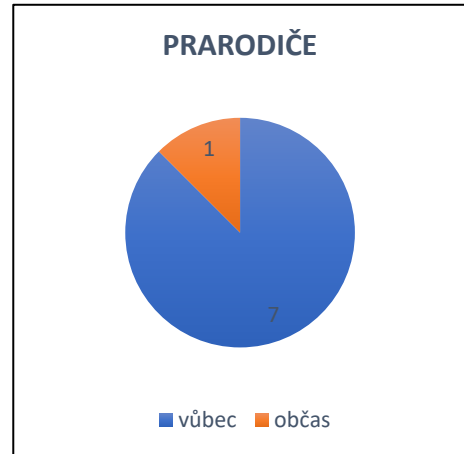
Graf č. 17: S kým dítě předškolního věku hraje hry na herní konzoli – škála rodiče.

Graf č. 18: S kým dítě předškolního věku hraje hry na herní konzoli – škála sourozenec.

Graf č. 19: S kým dítě předškolního věku hraje hry na herní konzoli – škála prarodiče.

Graf č. 20: S kým dítě předškolního věku hraje hry na herní konzoli – škála kamarád.

Jaké hry hraje dítě předškolního věku na počítači nebo na herní konzoli?

Na tuto otázku odpovídali opět pouze dotazovaní, kteří hrají počítačové hry nebo hry na herní konzoli a jejich rodiče.

Tabulka č. 7: Jaké hry hraje dítě předškolního věku a počítači nebo na herní konzoli?

DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
nevím	-
-	-
oblékání panenek, malování	-
Mário	-
podzimní kalendář	-
-	-
-	logické
-	-
nevím, jak se jmenují	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	neuveдено
-	-
-	pexeso, Tetris, oblékání panenek
nevím	malování, pečení, vaření, postřehové hry

Respondenti kontrolní skupiny uváděli hry, které dítě předškolního věku hraje na počítači nebo na herní konzoli. V tabulce č. 9 se objevuje hra Fortnite, princip této hry je založen na přežití svého hráče, doporučený věk pro tuto hru je 12+, stejně jako u hry Harry Potter.

Tabula č. 8: Počítačové hry.

POČÍTAČOVÉ HRY	POČET RESPONDENTŮ
nehraje	21
skákačky	1
hry s auty	3
Roblox	1
Lego hry	1
farmaření	1
akční	1
oblékání	1
vaření	1
nevyplněno	1

Tabulka č. 9: Hry na herní konzoli.

HRY NA HERNÍ KONZOLE	POČET RESPONDENTŮ
nehraje	22
Minecraft	1
Fortnite	1
auta	1
Harry Potter	1
Star Wars	1
lego	1
Mario	2
FIFA	1
malování	2
výukové	1
oblékání panenek	1
pexeso	1

Hraje dítě předškolního věku hry na tabletu?

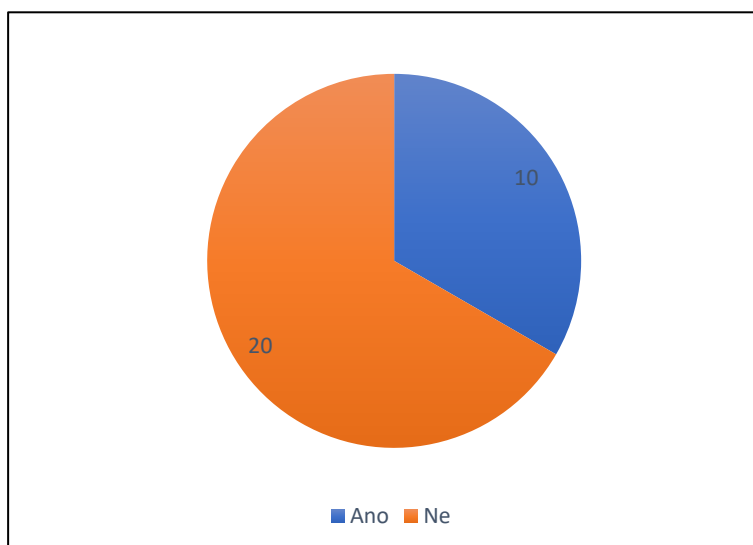
Tabulka č. 10 demonstruje hru dítěte na tabletu, devět dětí odpovědělo na otázku kladně, rodiče kladně odpověděli ve dvanácti případech. Pouze deset odpovědí dětí a rodičů se shoduje.

Tabulka č. 10: Hraje dítě předškolního věku hry na tabletu?

DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
ano	ano
ano	ne
ano	ano
ano	ano
ne	ano
ne	ne
ne	ano
ano	ne
ne	ne
ano	ano
ne	ne
ano	ano
ne	ano
ne	ano
ne	ano
ano	ano
ano	ano

Dvacet dotazovaných kontrolní skupiny uvádí, že děti předškolního věku na tabletu nehrají.

Graf č. 21: Hraje dítě předškolního věku hry na tabletu?

Jak často dítě předškolního věku hraje na tabletu?

Na tuto otázku odpovídají pouze respondenti, kteří odpověděli u předešlé otázky kladně. Vidíme zde případy, kdy tvrdí pouze jedna skupina dotazovaných, že dítě používá tablet. Pokud se jedná o srovnání vyplněných odpovědí dětí a rodičů, můžeme je vyložit jako shodné. Nejčastěji rodiče uvádějí, že děti hrají na tabletu 1–2x týdně.

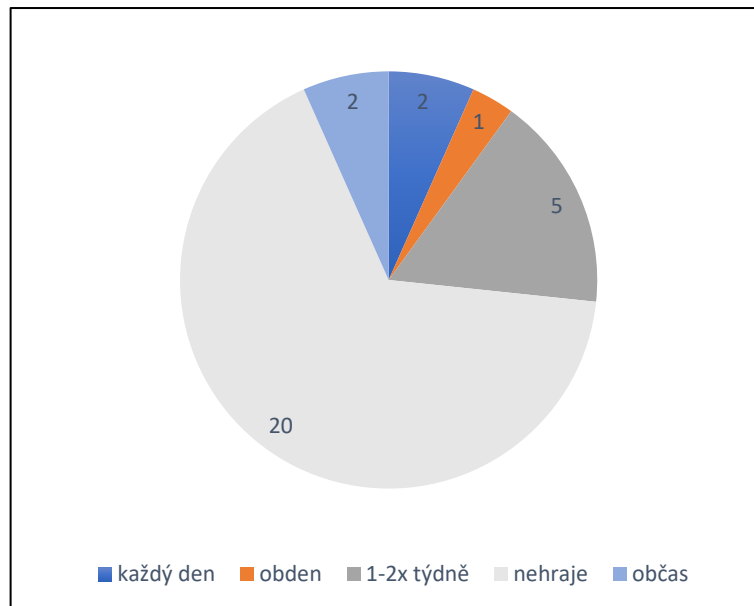
Tabulka č. 11: Jak často dítě předškolního věku hraje na tabletu?

DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
každý den	každý den
-	1–2x týdně
-	1–2x týdně
-	1–2x týdně
když jsme u babičky	pouze pokud je u babičky
-	1x měsíčně
-	-
když chci	2x do měsíce
-	-
nevím	-
-	1–2x týdně
-	-
-	1–2x do měsíce
když přijdu ze školky	každý den
nevím	1–2x týdně
když jedeme na výlet	-
když se rodiče dívají na TV	obden

Na tuto otázku se u kontrolní skupiny nejčastěji objevuje odpověď, že dítě na tabletu nehraje, a to ve dvaceti případech. Pět dětí předškolního věku hraje 1–2x týdně, šest rodičů uvedlo, že jejich děti hrají na tabletu každý den stejně tak jako občas a jeden respondent odpověděl, že dítě hraje na tabletu obden.

Graf č. 22: Jak často hraje dítě předškolního věku hry na tabletu?

S kým dítě předškolního věku hraje hry na tabletu?

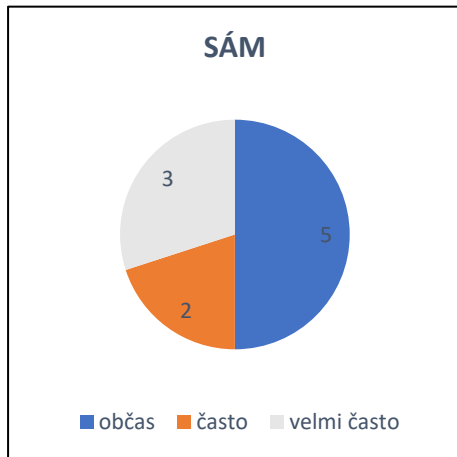
Tabulka č. 12 prezentuje odpovědi respondentů, kteří odpovídali tak, že dítě předškolního věku hraje hry na tabletu. Děti ve většině případů uváděly, že hrají samy nebo se sestrou. Rodiče uváděli mimo těchto odpovědí i možnost hraní s rodiči a prarodiči, v jednom případě uvedli i kamaráda.

Tabulka č. 12: S kým dítě předškolního věku hraje hry na tabletu?

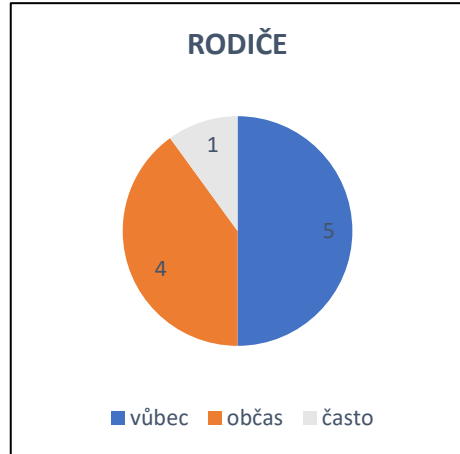
DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
sestra	sám, rodič
-	sám
-	sám, rodič, sourozenec
-	sám, rodiče, sourozenec
sám	sám, prarodiče
sám	sám, rodič
-	-
sám, sestra	sám
-	-
sám	-
sám	sám, rodič, sourozenec
sám	-
-	sám, rodič, sourozenec
sám	sám, kamarád
sám	sám, rodič, sourozenec
sám	-
sám	sourozenci

Kontrolní skupina uvádí, že občas používá tablet pět dětí předškolního věku samo, ve čtyřech případech potom s rodičem a ve třech se sourozencem. Naopak osm dětí tablet vůbec nepoužívá s prarodičem a devět dětí s kamarádem.

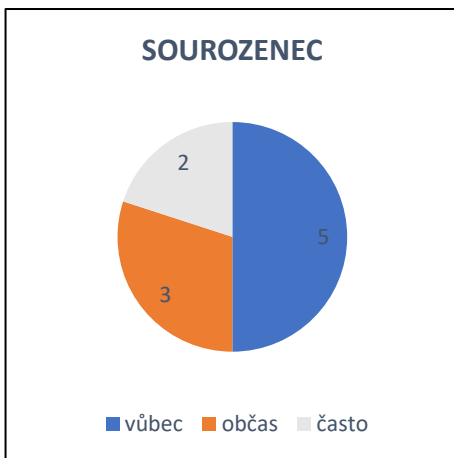
Graf č. 23: S kým dítě předškolního věku hraje hry na tabletu – škála sám.

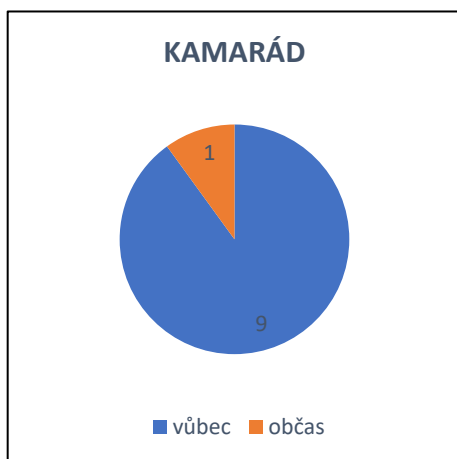
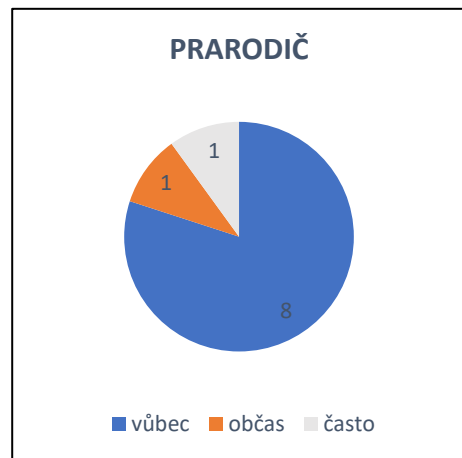
Graf č. 24: S kým dítě předškolního věku hraje hry na tabletu – škála rodiče.

Graf č. 25: S kým dítě předškolního věku hraje hry na tabletu – škála sourozenec.

Graf č. 26: S kým dítě předškolního věku hraje hry na tabletu – škála prarodič.

Graf č. 27: S kým dítě předškolního věku hraje hry na tabletu – škála kamarád.

Jaké hry hraje dítě předškolního věku na tabletu?

Tabulka č. 13 ukazuje příklady her, které děti předškolního věku na tabletu hrají. Rodiče často uváděli, že děti hrají na tabletu stejné hry jako na počítači. Objevuje se hra s názvem Roblox, která má doporučený věk dítěte 6+ a Minecraft 7+. Pouze v jednom případě se objevuje jiná aktivita než hraní her, a to focení, tuto odpověď uvedlo dítě předškolního věku.

Tabulka č. 13: Jaké hry hraje dítě předškolního věku na tabletu?

DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
hry Kočka a kocour, Spongebob	malování, pečení, vaření, postřehové hry
-	pexeso, Tetris, oblékání panenek
-	pexeso, puzzle, kreslení
-	nevím
hraju hry	auta, angličtina se zvířátky, puzzle
nevím, jak se jmenují	šachy, rytíře, Římany
-	-
Subway surf	Cross a road, angličtina pro děti
-	-
skládám	skládačky, puzzle
-	nevím
-	-
-	vzdělávací hry
Roblox	logické, bojové, stavitelské (Minecraft, Roblox)
vybarvuji omalovánky	logické, dobrodružné
myčku, traktory, focení	-
Roblox	Tom, psí salon

Kontrolní skupina uvádí výčet her, které děti hrají na tabletu. Hry jsou stejné, jako ty, které hrají děti na počítači či na herní konzoli. Nejvíce respondentů uvedlo puzzle, opět se objevuje hra Roblox. Dva respondenti uvádějí, že děti předškolního věku sledují na tabletu pohádky.

Tabulka č. 14: Jaké hry hraje dítě předškolního věku na tabletu?

HRY	POČET RESPONDENTŮ
nehraje	20
nevyplněno	2
Roblox	2
naučné	2
pexeso	4
sleduje pohádky	2
puzzle	6
bowling	1
auta	2
skládačky	1

Vlastní dítě předškolního věku mobilní telefon?

Všichni respondenti na tuto otázku odpovídají shodně, a to tak, že dítě předškolního věku mobilní telefon nevlastní.

U kontrolní skupiny se objevuje jeden respondent, který uvádí, že dítě předškolního věku vlastní mobilní telefon.

Využívá dítě předškolního věku mobilní telefon, který nevlastní?

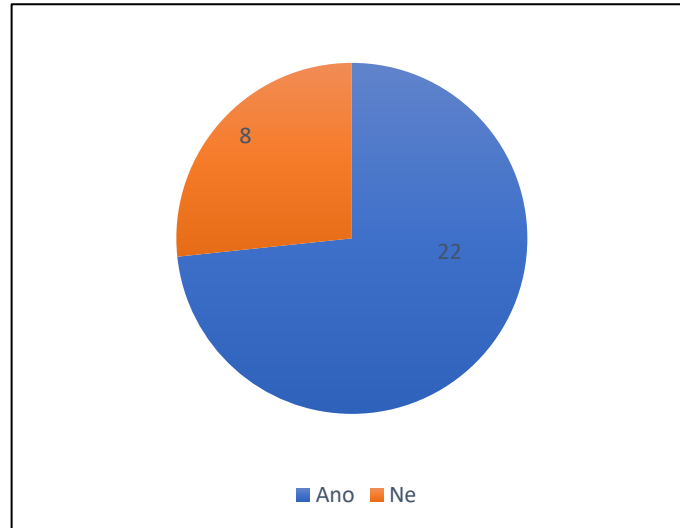
Tabulka č. 15 ukazuje odpovědi na dvě otázky. Děti předškolního věku odpovídaly na otázku: Kdo ti půjčuje mobilní telefon? Rodiče odpovídali na otázku: Půjčujete svému dítěti mobilní telefon? Pouze v jednom případě se vyskytuje shodná odpověď, že dítě předškolního věku mobil nepoužívá. V jednom z případů se objevuje neshoda mezi rodičem a dítětem, kdy dítě uvádí, že mu mobilní telefon půjčuje otec, ale rodiče v dotazníku uvedli, že dítěti mobil nepůjčují. Ve většině případů půjčují mobilní telefon dětem rodiče, pouze jedno dítě uvedlo sestru.

Tabulka č. 15: Využívá dítě předškolního věku mobilní telefon, který nevlastní?

DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
rodiče	ano
rodiče	ano
sestra	ano
tatínek	ano
maminka	ano
taťka	ano
rodiče	ano
taťka	ano
taťka nebo mamka	ano
rodiče	ano
rodiče	ano
mamka	ano
taťka	ne
-	ne
mamka	ano
mamka	ano
rodiče	ano

Kontrolní skupina odpovídala na otázku, zda dítěti předškolního věku půjčují mobilní telefon rodiče, 22 respondentů odpovědělo ano.

Graf č. 28: Půjčujete dítěti předškolního věku svůj mobilní telefon?

Jak často dítě předškolního věku používá mobilní telefon?

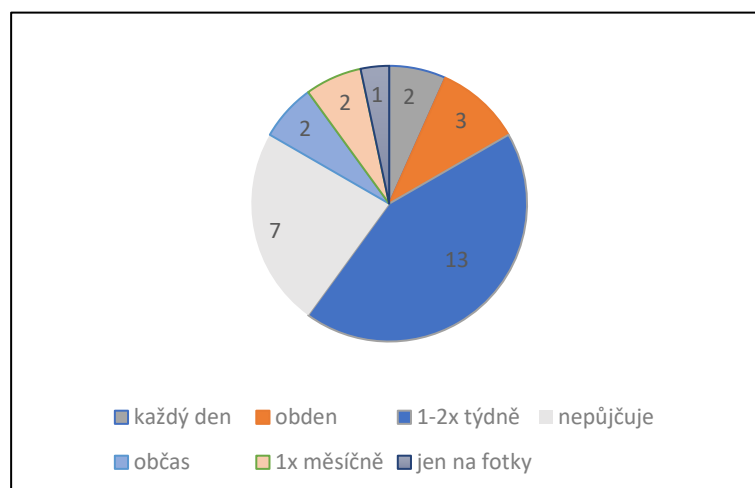
V tabulce č. 16 se objevuje již zmíněný případ, kdy dítě předškolního věku nemá žádnou zkušenost s mobilním telefonem. Zatímco rodiče uvádějí časové údaje na tuto otázku, děti ne – tuto skutečnost si můžeme obhájit prozatímní nedokonalostí orientace dětí v čase.

Tabulka č. 16: Jak často dítě předškolního věku používá mobilní telefon?

DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
nevím	1–2x týdně
nevím	občas, nepravidelně
nevím	1–2x týdně
když s bráchou chceme	1–2x týdně
když mi ho mamka půjčí	1–2x týdně
když se nudím	1–2x týdně
když mi ho půjčí	2x do měsíce na 20 minut
hraju sám	každý den
každý den	1–2x týdně
nevím	1–2x týdně
když chci	každý den
někdy	občas
hraju na chalupě	-
-	-
nevím	obden
jenom někdy	např. v čekárně u lékaře
když mi ho půjčí	většinou tablet

Kontrolní skupina uvádí, že třináct dětí předškolního věku používá mobilní telefon 1–2x týdně. Sedm dětí mobilní telefon nepoužívá vůbec.

Graf č. 29: Jak často používá dítě předškolního věku mobilní telefon?

Jaké činnosti dítě předškolního věku na mobilním telefonu dělá?

Na tuto otázku každá skupina respondentů odpovídala ve většině případů rozdílně. Mimo hraní her využívají děti mobilní telefon i pro jiné činnosti, jako je například fotografování, prohlížení fotek, volání, poslouchání hudby či sledování pohádek. Dvě děti uvedly, že hrají na mobilním telefonu střílečky, jejich rodiče ale totožnou odpověď neuvádějí

Tabulka č. 17: Jaké činnosti dítě předškolního věku na mobilním telefonu dělá?

DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
hra Kočička	kouká na dětské pořady
dívám se na ČT D	hraje hry, fotí
hrají hry	primárně foto a videa z našeho života
střílečky	hraje hry, internet
hrají takový červený šneky	volá babičce a dědovi, puzzle
rytíře, Římány, Egypťany	hraje hry
auta, pohádky	pouští si hudbu, fotografie
stejně hry jako na tabletu	dětské hry, angličtina pro děti
koukám na fotky, dívám se na Simpsonovi	kouká na videa
hrají hry	dětské hry (puzzle, malování)
střílečky	internet, hry
fotky, hra Krteček	pouze fotky a videa
auta	-
-	-
hrají panáčky	pohlíží fotky, hry
dívám se na tanky	kouká na pohádky
Minecraft, převlékám panenky	prohlíží své fotky a videa

Stejně tak rodiče z kontrolní skupiny uvádějí mimo her, které děti předškolního věku hrají na mobilním telefonu i činnosti jako například sledování pohádek, to uvedl jeden respondent. Sedm respondentů uvedlo prohlížení fotek a jeden zmiňuje volání babičce.

Tabulka č. 18: Jaké činnosti dítě předškolního věku na mobilním telefonu dělá?

HRY/ČINNOSTI	POČET
nehraje	8
Pou	1
pohádky	8
hraje hry	10
prohlížení fotek	7
volá babičce	1
pexeso	1
žížalky	1

Poslouchá dítě předškolního věku pohádky z CD (rádia)?

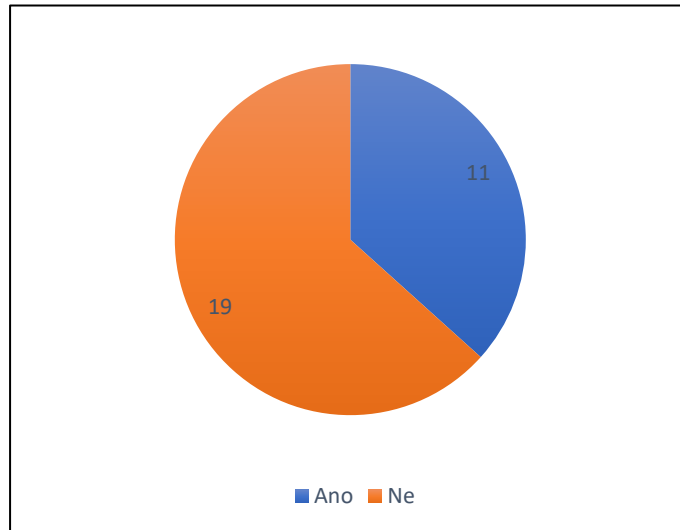
Na tuto otázku odpověděly všechny děti záporně, tedy že pohádky z rádia neposlouchají. Během rozhovoru jsem dětem vysvětlila, co to znamená, poslouchat pohádky z CD, často to totiž nevěděly. Poučila jsem je, že pohádku v takovém případě slyšíme, ale nevidíme obraz. Rodiče na tuto otázku odpověděli záporně pouze čtyřikrát. Mohu se pouze domnívat, zda je to proto, že děti na tuto činnosti zapoměly nebo zda rodiče nepochopili otázku zcela správně.

Tabulka č. 19: Poslouchá dítě předškolního věku pohádky z cd (rádia)?

DĚTI PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE	
ne	ano	nepravidelně
ne	ne	-
ne	ne	-
jenom koledy na Vánoce	ano	1–2x týdně
ne	ano	občas
ne	ano	1–2x týdně
ne	ano	1–2x měsíčně
ne	ano	1–2x měsíčně
ne	ano	podle nálady
ne	ano	1–2x týdně
ne	ano	1–2x týdně
ne	ne	-
poslouchám rádio	ano	1–2x týdně
ne	ne	-
ne	ano	1–2x týdně
ne	ano	pokud někam cestujeme
ne	ano	1–2x týdně

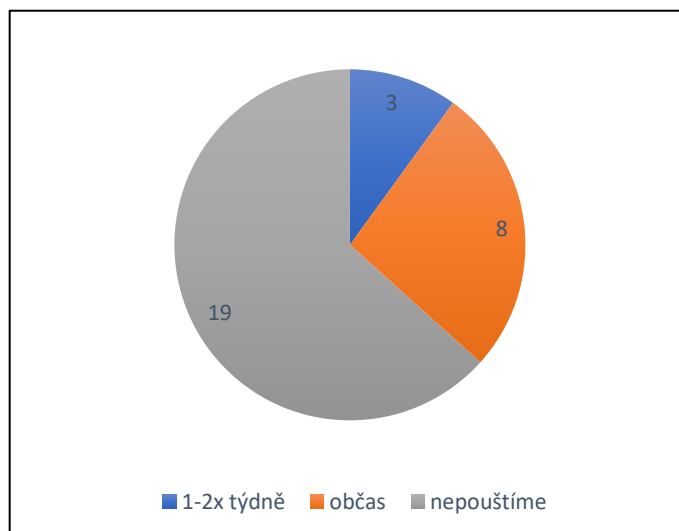
Rodiče v kontrolní skupině odpovídají na otázku, zda pouští svým dětem pohádky z CD (rádia). Jedenáct respondentů uvedlo odpověď ano, z toho dva připisují, že pouštějí svým dětem audioknihy.

Graf č. 30: Pouštíte dítěti předškolního věku pohádky z CD (rádia)?

Na otázku: Jak často rodiče pouštějí pohádky z CD (rádia), odpovídá osm respondentů občas, tři respondenti 1–2x týdně. V grafu je znázorněno i 19 dětí, kterým nejsou pohádky z CD pouštěny vůbec.

Graf č. 31: Jak často pouštíte dítěti předškolního věku pohádky z CD (rádia)?

Kupujete dítěti předškolního věku dětské časopisy?

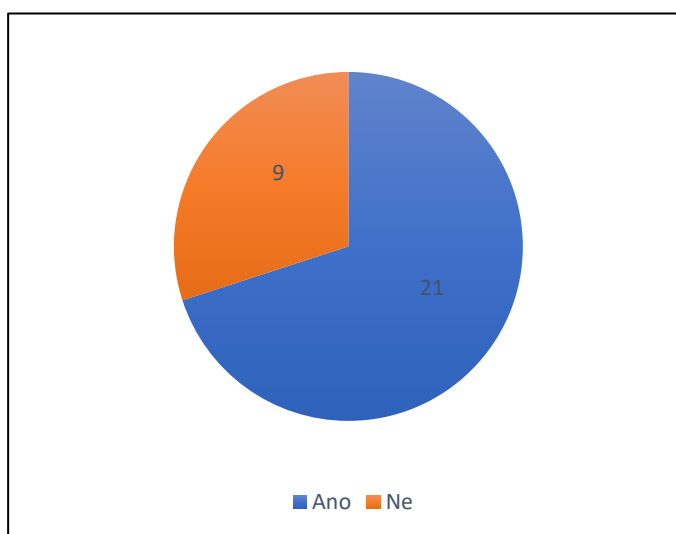
Tabulka č. 20 ukazuje shodu odpovědí ve dvanácti případech. Kladně odpovědělo deset dětí a jedenáct rodičů.

Tabulka č. 20: Kupujete dítěti předškolního věku dětské časopisy?

DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
ano	ano
ano	ano
ano	ano
ne	ne
ne	ne
ano	ano
ano	ano
ano	ano
ano	ano
ne	ano
ne	ne
ano	ano
ano	ne
ne	ne
ano	ne
ne	ano
ne	ano

Kontrolní skupina odpovídala na tutéž otázku, 21 rodičů uvádí, že dítěti předškolního věku dětské časopisy kupují.

Graf č. 32: Kupujete dítěti předškolního věku dětské časopisy?

S kým si prohlíží dítě předškolního věku dětské časopisy?

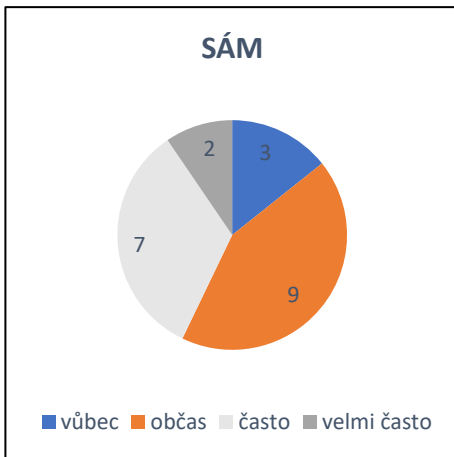
V tabulce č. 21 nejsou uvedeny odpovědi respondentů, kteří v předešlé otázce odpověděli záporně. Děti předškolního věku uvádějí, že dětské časopisy si prohlížejí samy, s rodiči či sourozenci, rodiče však rozšiřují odpověď ještě o prarodiče.

Tabulka č. 21: S kým si prohlíží dítě předškolního věku dětské časopisy?

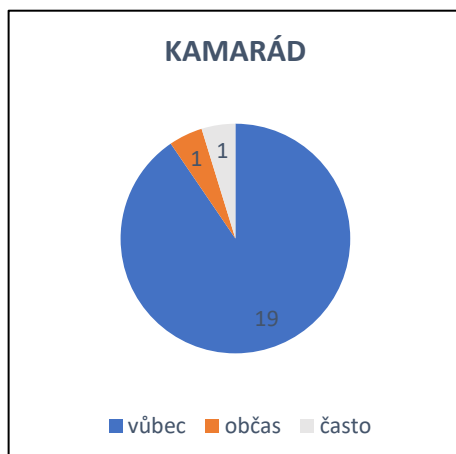
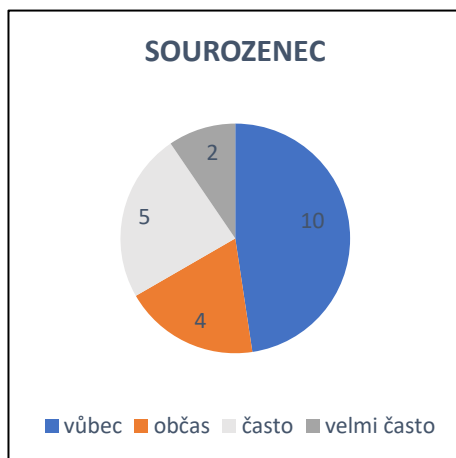
DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
sám, mamka	sám, rodiče, prarodiče, sourozenec
sám, mamka	rodiče
sestra	sám, rodiče
-	-
-	-
sám	sám, rodiče, sourozenec
sestra	sám, rodiče, prarodiče
sám, sestra	sám, rodiče, sourozenec, prarodiče
sám	rodiče
-	rodiče
-	-
rodiče	sám, rodiče
sestra, taťka	-
-	-
sám	-
-	rodiče, prarodiče
-	sám, rodiče, sourozenec

Kontrolní skupina uvádí, že devět dětí předškolního věku si prohlíží dětské časopisy samo občas, s rodičem jedenáct dětí často. Naopak vůbec si dětské časopisy dítě neprohlíží v deseti případech se sourozencem, stejně tak s prarodičem a v 19 případech asi s kamarádem, což je většina.

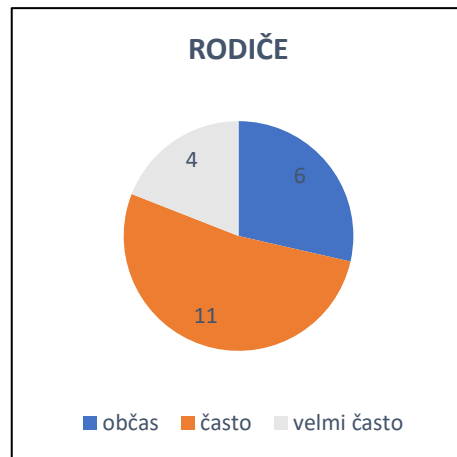
Graf č. 33: S kým si prohlíží dítě předškolního věku dětské časopisy – škála sám.

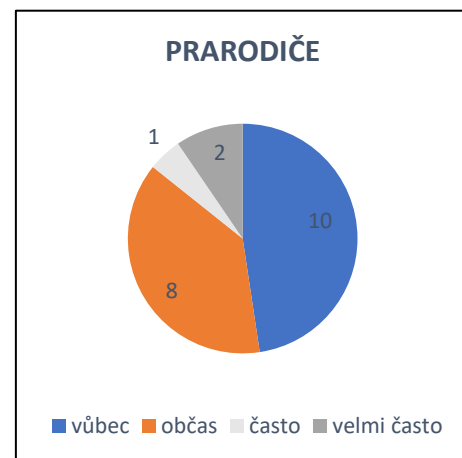
Graf č. 35: S kým si prohlíží dítě předškolního věku dětské časopisy – škála sourozenec.

Graf č. 34: S kým si prohlíží dítě předškolního věku dětské časopisy – škála rodiče.

Graf č. 36: S kým si prohlíží dítě předškolního věku dětské časopisy – škála prarodiče.

Graf č. 37: S kým si prohlíží dítě předškolního věku dětské časopisy – škála kamarád.

Jaké časopisy dítě předškolního věku zná?

V tabulce č. 22 respondenti uvádějí oblíbené dětské časopisy, které děti předškolního věku znají. V odpovědích se často objevují časopisy Méd'a Pusík a Sluníčko, které jsou na trhu již spoustu let.

Tabulka č. 22: Jaké časopisy dítě předškolního věku zná?

DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
Méd'a Pusík, Sluníčko	Sluníčko, Méd'a Pusík, Puntík
Prasátko Pepa, O sloníkovi	Šikulka
Spongebob	Méd'a Pusík, Šikulka
-	-
-	-
Sluníčko, Puntík	Sluníčko, Puntík, Mateřídouška, Čtyřlístek, Lego časopis
zapomněl jsem to	Sluníčko
Sluníčko, Čtyřlístek	Sluníčko
Barbie, čarodějnický	co se většinou líbí
-	Sluníčko, Pusík
-	-
Pusík, Sluníčko	Sluníčko, Méd'a Pusík
Medvídek Pú	-
-	-
Kočičí časopis	-
-	kde se dá něco tvořit
-	Barbie, Sluníčko, omalovánky

Kontrolní skupina také uváděla dětské časopisy, které jsou uvedeny v levé části tabulky, v pravé části je napsán počet respondentů, kteří tak odpovídali. Nejvíce respondentů kupuje dětem časopis Méďa Pusík.

Tabulka č. 23: Jaké časopisy dítě předškolního věku zná?

DĚTSKÉ ČASOPISY	POČET RESPONDENTŮ
Méďa Pusík	8
Sluníčko	4
Šikulka	4
různé	11
nevyplněno	2
nekupují	9

Čtete dítěti předškolního věku knížky?

Ve všech případech na tuto otázku rodiče odpověděli kladně a jejich děti tuto odpověď vždy potvrzují.

Rodiče z kontrolní skupiny odpovídají taktéž shodně, že dětem předškolního věku knížky čtou.

Kdy a jak často dítěti předškolního věku čtete knihy?

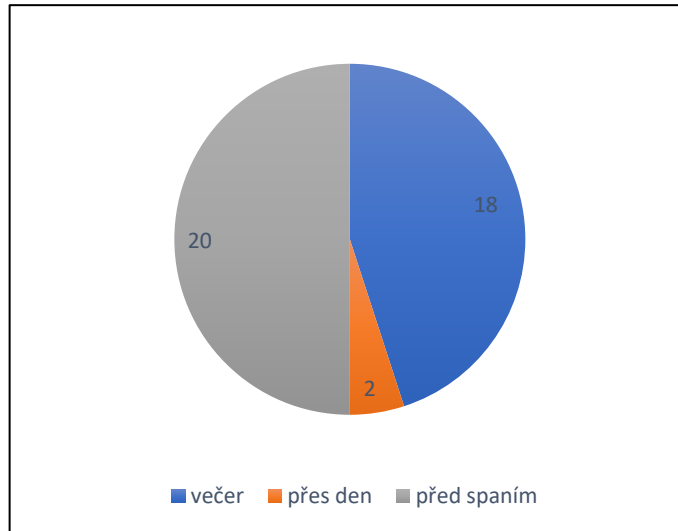
V tabulce č. 24 můžeme vidět, že se respondenti ve většině případů shodují, a to na odpovědi večer/před spaním. Zajímavý je výrok jednoho z dětských respondentů, který uvádí: nemám rád, když někdo čte. Mimo jiné rodiče uváděli i četnost čtení knih, která je vidět v posledním sloupci vpravo. Deset rodičů čte dětem každý den.

Tabulka č. 24: Kdy a jak často dítěti předškolního věku čtete knihy?

DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKO	RODIČE	
večer	večer	každý den
večer	před spaním	každý den
každý den večer	před spaním	každý den
nemám rád, když někdo čte	před spaním	obden
večer a odpoledne	večer, přes den	1–2x týdně
večer, když nezlobíme	před spaním	každý den
večer	před spaním	každý den
někdy večer	před spaním	1–2x týdně
večer, ale ne každý den	večer	občas
někdy odpoledne a večer	před spaním	podle potřeby
večer	kdykoliv přes den a před spaním	1–2x týdně
večer, každý den před spaním	před spaním	každý den
večer	před spaním	obden
někdy před spaním	přes den, večer	každý den
večer	před spaním	každý den
večer	večer	každý den
večer	před spaním	každý den

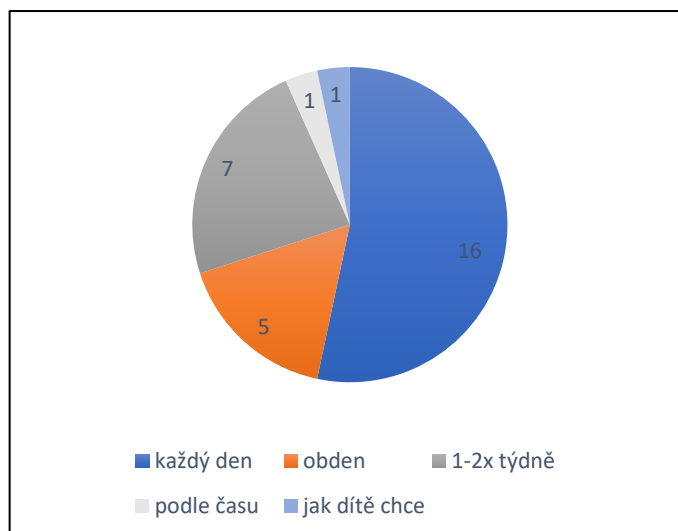
V tomto případě odpovídají rodiče z kontrolní skupiny na otázku: Kdy čtete knihy dítěti předškolního věku? Osmnáct rodičů odpovídá, že večer, dvacet před spaním a pouze dva rodiče přes den.

Graf č. 38: Kdy čtete knihy dítěti předškolního věku?

Zde odpovídají respondenti kontrolní skupiny na otázku: Jak často dítěti předškolního věku čtete? Šestnáct respondentů uvedlo odpověď každý den, sedm respondentů 1–2x týdně, pět uvedlo odpověď obden a jeden respondent odpovídal podle času nebo jak dítě chce.

Graf č. 39: Jak často dítěti předškolního věku čtete?

Jakou knížku má dítě předškolního věku nejraději?

Tabulka č. 25 uvádí odpovědi oblíbených knih dětí předškolního věku, odpovědi jsou velmi různorodé. Čtyři respondenti ze skupiny dětí předškolního věku uvádějí, že neví nebo si nepamatují název oblíbené knihy, jeden respondent uvádí, že nemá rád, když někdo čte, stejně jako v předchozí otázce. Jeden respondent ze skupiny rodičů odpověď neuvedl.

Tabulka č. 25: Jakou knížku má dítě předškolního věku nejraději?

DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
nevím	O pejskovi a kočičce
Traktorák	Mašinka Tomáš
Kocourek	od autorky Daisy Mrázkové
nemám rád, když někdo čte	pohádky
Jak se los stal králem lesa	české pohádky
Chumelení	Pejsek a kočička, Zvířátka z malinové paseky
Včelka Mája	nevyplněno
O krtečkovi	klasické pohádky, Maková panenka
O velrybě	co se zrovna hodí
Mašinka Tomáš, 100 Dalmatinů	různé, půjčujeme si z knihovny
O třech prasátkách	Zvědaví medvídci hledají poklad
Komiksy	Kája Mařík
nevím	M. Macourek – pohádky, Želvy Ninja
nemůžu si vzpomenout, jak se jmenuje	neuvedeno
Medvídek Pú, O kočičkách	Pipi Dlouhá punčocha, Máša a medvěd, encyklopedie
O zvířátkách	Chaloupka na vršku, Káťa a Škubánek
nevím, jak se jmenuje	Ledové království

Rodiče z kontrolní skupiny uvádějí nejoblíbenější pohádky dětí předškolního věku. České pohádky uvádí šest respondentů, Včelí Medvídky také šest respondentů, dva respondenti uvádějí Tlapkovou patrolu – knížku, která vznikla na motivy animované série pohádek.

Tabulka č. 26: Jakou knížku má nejrady dítě předškolního věku?

NÁZEV	POČET RESPONDENTŮ
Pavouk Čenda	1
české pohádky	6
Včelí medvídci	6
Sněhurka	1
Víla Amálka	1
Medvídek Pú	1
encyklopedie	1
Mašinka Tomáš	1
Budulínek	1
Statek	1
Srnečka Sisi	1
Kočička Niki	1
Máša a medvěd	1
o princeznách	1
Pohádky na kolejích	1
O letadélku káněti	1
Tlapková patrola	2
Modroočko	1
Anglické knížky	1
Pejsek a kočička	1
Broučci	1
Honzíkova cesta	1
Krysáci	1
Minnie	1
s princeznami	1
o zvířatech	2

S čím si dítě předškolního věku nejraději hraje?

Tabulka č. 27 prezentuje to, s čím si děti předškolního věku nejraději hrají. Nejčastěji se objevují hračky jako auta, lego či panenky. Žádná z uvedených hraček není na motivy online hry či pořadu.

Tabulka č. 27: S čím si dítě předškolního věku nejraději hraje?

DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKO	RODIČE
S autem na ovládání	panenka, plyšák
s auty	lego, člověče nezlob se
petshop, slizy	zvířátka
s legem	lego, stavebnice
s auty	lego
s panenkou, kolejkama	hraje si a tvoří, panenka
s auty, s draky	auta
nevím	plyšáci
s barbinama	lego, panenky
s auty	lego, auta, magnetická stavebnice
s autíčkama	auto, míč
s legem	playmobil (stavebnice)
s deskovými hry	auto na dálkové ovládání
s legem, s kostkami	lego, kreslení, zvířátka
s kostkami	lego, chemické pokusy
se zažehlovacími korálky	panenky, plyšáci
s panenkami	barbíny

Na co si dítě předškolního věku nejraději hraje?

Tabulka č. 28 ukazuje příklady her, na které si děti předškolního věku nejraději hrají. Čtyři děti předškolního věku nevedly žádnou odpověď. Mezi odpovědi respondentů často patří hra na rodinu. Čtyři dětští dotazovaní uvádějí hru na střílečky, v jednom případě tuto odpověď potvrzuje i rodič. Mimo jiné se objevuje hra na zloděje a tanky.

Tabulka č. 28: Na co si dítě předškolního věku nejraději hraje?

DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	RODIČE
na babu, na střílení	na rodinu
na tanky	na pikolu
na plyšákové panstvo	na žraloka, na babu
na střílení	bojovník
s autama	lékař, schovávaná
na rodinu	na rodinu
na střílečky	střílečky
na procházku s kočičkou	schovávaná
nevedeno	doktorka
na zloděje	schovávaná
nevedeno	fotbal, hokej
nevedeno	rytíř
na telefonování	opravář, hasič, policista, král
na střílečky	převlékání do kostýmů
nevedeno	škola, restaurace
na rodinu	prodavačka, na rodina
na rodinu	rodina, na pohádkové bytosti

Kontrolní skupina také uváděla nejoblíbenější hračku a hru dítěte předškolního věku v tabulce č. 29. U hry je nejčastější odpověď na rodinu a na princeznu, mezi populární také patří hry na profese. Nejoblíbenější hračkou jsou panenky a lego. Mezi uvedenými hračkami se objevuje Spiderman, tato hračka vznikla na motivy filmu pro dospělé. Dva respondenti uvádějí, že si jejich děti nejraději hrají s pistolí.

Tabulka č. 29: Nejoblíbenější hra a hračka dítěte předškolního věku.

HRA	POČET RESPONDENTŮ	HRAČKA	POČET RESPONDENTŮ
nevyplněno	4	nevyplněno	2
na rodinu	7	panenky Barbie	4
na auta	3	lego	8
na honěnou	1	auta	5
na princeznu	7	panenky	9
na školu	4	s pistolí	2
na schovávanou	2	kostky	2
na profese	5	v kuchyňce	4
na zvířata	4	vlaky	2
na vojáky	1	pexeso	1
na dinosaura	1	puzzle	1
na piráty	1	pejsek	1
na vlaky	1	Spiderman	1
na hasiče	1	dinosauři	1
na roboty	1	plyšové hračky	1

6 DISKUZE

Rodiče kontrolní skupiny i rodiče dětí, s nimiž byly vedeny rozhovory, se plně shodují, že děti předškolního věku se na televizi dívají. Obě skupiny respondentů uvádějí, že děti tráví u televizních obrazovek nejčastěji 1–2 hodiny denně. Šedová (2007) uvádí čtyři skupiny časových úseků, které tráví děti před televizí, (0–10 minut, 30–90 minut, 90–180 minut, bez limitu), i ve výzkumném šetření se ukázalo, že výsledky výzkumu této práce odpovídají skupinám uvedených autorkou, a to v časových úsecích 30–90 minut a 90–180 minut. Děti předškolního věku i jejich rodiče nejčastěji uváděli, že se dítě dívá na televizi samo, i kontrolní skupina rodičů uvedla časté dívání na televizní obrazovku o samotě ve 14 případech. Na jaké pořady se děti předškolního věku dívají? Z výsledků výzkumu vyplývá, že mezi výčet pořadů, které děti sledují, uvedly všechny tři dotazované skupiny většinou pořady vhodné pro dítě ve věku 5–6 let. Děti předškolního věku však uváděly i pořady jako například Policie v akci, Avengers nebo Simpsonovi, které nejsou určeny pro diváckou skupinu dětí předškolního věku.

Děti předškolního věku používají i počítač nebo herní konzoli, a to především k hraní her. Kontrolní skupina rodičů uvádí mimo jiné i hry na herní konzoli pro tuto věkovou skupinu nevhodné, například Star Wars, Harry Potter nebo Fortnite. Dále uvádí, že pouze devět dětí z 30 hraje hry na počítači a osm na herní konzoli. Odpovědi dětí předškolního věku a jejich rodičů se lišily v osmi případech, kdy rodiče většinou tvrdili, že dítě nehraje na počítači ani na herní konzoli.

Z výsledků výzkumného šetření vyplývá, že mezi používaná média patří i tablet, a to dle kontrolní skupiny v deseti případech, ze 17 případů, které jsou porovnávány, devět dětí předškolního věku a 12 rodičů uvádí, že děti tablet používají. Rodiče z obou dotazovaných skupin uvádějí, že nejčastěji děti používají tablet 1–2x týdně.

Co se týče mobilních telefonů, všichni respondenti výzkumného šetření se shodují, že dítě předškolního věku mobilní telefon nevlastní. Zároveň 15 případů ze 17 porovnávaných připouští, že dítěti mobilní telefon půjčuje rodinný příslušník, přičemž děti uvádějí nejčastěji právě rodiče, pouze v jednom případě sourozence. Nejčastěji děti používají mobilní telefon také 1–2x týdně.

Jedna z výzkumných otázek směřovala k zjištění, jaké online hry děti předškolního věku hrají. Potvrdilo se, že činností, k níž děti předškolního věku využívají média, je především hraní her, jež jsou u tabletu, telefonu, počítače i herní konzole téměř totožné. Mimo různé logické a skládací hry děti, především holčičky, uváděly hry s motivy vaření, oblékání panenek a omalovánek, chlapečci uváděli hry, kde jezdí s traktory nebo například s auty. Často se objevovala hra Roblox, která má ale doporučený vyšší věk, než jaký děti předškolního věku mají. Rodiče často uváděli obecnou odpověď hraní her. Dle mého názoru často ani nevědí, jaké hry přesně děti hrají, a jelikož je v dnešní době jednoduché hru stáhnout nebo si ji najít na internetu, zvládne to i dítě tohoto věku.

Pro mě byl překvapivý výsledek otázky, zda rodiče pouští svým dětem pohádky z CD (rádia), neboli audioknihy. Dotazované děti často ani nevěděly, co to audiokniha je. Během rozhovoru jsem jim vysvětlovala, že tyto pohádky nevidí, ale pouze je slyší. Všechny děti odpověděly, že takové pohádky neposlouchají, jejich rodiče však uváděli opačnou odpověď. Většina uvedla, že audio pohádky pouští dětem 1–2x týdně. Kontrolní skupina tuto odpověď uvedla pouze ve třech případech.

Pozitivním shledávám to, že většina rodičů kupuje dětem předškolního věku dětské časopisy. Mezi ty nejoblíbenější patří Média Pusík a Sluníčko.

Jedna z výzkumných otázek zní, zda čtou rodiče svým dětské knihy. Z výzkumného šetření této práce bylo zjištěno, že všichni dotazovaní rodiče dětem předškolního věku čtou, tuto odpověď potvrzují i děti samotné, což hodnotím jako velmi dobrý výsledek. Rodiče a děti předškolního věku se nejčastěji shodují v odpovědi, že kniha se u nich čte každý den, a to před spaním.

Když jsem se ptala na otázku, s čím nebo na co si dítě předškolního věku nejraději hraje, očekávala jsem, že se do dětské hry budou více promítat náměty z dětských pořadů či her. Holčičky si však nejraději hrají na rodinu a s panenkami, kluci s auty nebo stavebnicí, populární jsou i hry na profese. Minimálně se v odpovědích objevují střílečky neboli hry s pistolí. Domnívám se ale, že hry s tímto námětem dětem do hry promítají mnohem více, pro toto zjištění by musela být zvolena jiná metoda výzkumu, například pozorování, které by vedlo více do hloubky.

Na výzkumné otázky: Jaká média používají? a Jaký vliv mají média na děti předškolního věku? – vyplývají tyto odpovědi. Pokud se člověk s něčím setkává, něco používá, vždy na něj ona věc má nějaký vliv – to platí i pro média. Z výzkumu vyplývá, že dítě předškolního věku konzumuje televizi, počítač, herní konzoli, mobil, tablet a setkává se i s časopisy nebo knihami. Časové údaje, které byly uvedeny v odpovědích jsou přijatelné, rodiče uvádějí, že děti většinou nekonzumují jednotlivá média každý den, až na televizi, kterou ale sledují pouze v určitý čas. I to ale znamená, že mají média na děti předškolního věku jistý vliv, jelikož s nimi tráví určitý čas a vstřebávají z médií určité podněty. Když vyjde v televizi hit v podobě pohádky, motivy této pohádky poté vidíme všude – v reklamách, na dětském oblečení, batozích, na hračkách. A právě tímto způsobem média na děti předškolního věku působí.

ZÁVĚR

Nelze pochybovat o tom, že média děti předškolního věku ovlivňují. Děti využívají televizi, mobilní telefon, tablet, počítač, herní konzoli, ale i média tištěná jako knihy a časopisy. Tráví tudíž s médii velkou část svého času, využívají je především k hraní her či sledování pořadů. Rodiče uvádějí, že s dětmi konzumaci médií sdílejí, počty takových jedinců se však u jednotlivých médií mění. Na otázky, kterými byly zjištěny určité příklady her, pořadů či pohádek, odpovídali rodiče i děti víceméně shodně. Rodiče však neuváděli násilné nebo jinak nevhodné motivy konzumovaných činností, u dětí se naopak občas objevovaly. Pro závěr, z kterého by bylo zřetelně jasné, zda rodiče limitují konzumaci médií dětmi předškolního věku, by dle mého názoru bylo třeba zaměřit se na určité rodiny s dětmi tohoto věku a tyto rodiny blíže pozorovat. Rodiče na dotazníkové otázky nemuseli odpovídat vždy zcela pravdivě nebo si na určité aktivity, které děti předškolního věku s médii zažívají, ani nevzpomněli. I tak je ale z výzkumné části této bakalářské práce zřejmé, že se rodiče nějakým způsobem snaží limitovat aktivity dětí předškolního věku spojené s médii. Co se týče přímého promítnutí médií do hraní nebo hraček samotných, děti ani rodiče předškolního věku většinou neuvádějí takové hračky nebo hry, které by byly na motivy mediálních produktů. Jelikož byly otázky pokládány pouze na nejoblíbenější hru či hračku, odpovědi respondentů však nemusely odhalit všechny promítnuté mediální motivy.

Téma bakalářské práce je pro mě velkým přínosem. Teoretické poznatky, ale i odpovědi ze života rodičů a dětí předškolního věku v souvislosti s médii, jistě využiji jak v profesním životě, tak i v životě osobním. Média jsou podle mě aktuálním a velice zajímavým tématem, o které by se měl zajímat každý.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- Bednařík, P., Jirák, J., & Köpplová, B. (2011). *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. Praha: Grada.
- Děti a reklama. In: Média a svět [televizní týdeník]. ČT24, 17.6.2006 16:30
- Gavora, P. (2010). *Úvod do pedagogického výzkumu* (2., rozš. české vyd). Brno: Paido.
- Giles, D. (2012). *Psychologie médií*. Praha: Grada.
- Helus, Z. (2004). *Dítě v osobnostním pojetí: obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče*. Praha: Portál.
- Jedlička, R., Koťa, J., & Slavík, J. (2018). *Pedagogická psychologie pro učitele: psychologie ve výchově a vzdělávání*. Praha: Grada.
- Jirák, J., & Spitzová–Köpplová, B. (2007). *Média a společnost: stručný úvod do studia médií a mediální komunikace* (Vyd. 2). Praha: Portál.
- Kršňák, J. (2019). *Média a digiděti 0-6 let*. Dostupné z <https://digideti.cz/media-a-digideti-0-6-let/>
- Langmeier, J., & Krejčířová, D. (2006). *Vývojová psychologie* (2., aktualizované vydání). Praha: Grada Publishing.
- McLuhan, M. (2011). *Jak rozumět médiím: extenze člověka*. Praha: Mladá fronta.
- Mičienka, M., & Jirák, J. (2007). *Základy mediální výchovy*. Praha: Portál.
- Niklesová, E. (2007). *Teorie a východiska současné mediální výchovy*. V Českých Budějovicích: Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.
- Opravilová, E. (2016). *Předškolní pedagogika*. Praha: Grada.
- Piaget, J., & Inhelder, B. (2000). *Psychologie dítěte* (3. vyd., v Portálu 2. vyd.). Praha: Portál.
- Průcha, J., & Kořátková, S. (2013). *Předškolní pedagogika: učebnice pro střední a vyšší odborné školy*. Praha: Portál.

Reifová, I. (2004). *Slovník mediální komunikace: agenda–seting, bulvár, dezinformace, kulturní průmysl, masová komunikace, manipulace, novinářská etika, reklama, spirála mlčení, účinky médií, žurnalistika*. Praha: Portál.

Říčan, P., & Pithartová, D. (1995). *Krotíme obrazovku: jak vést děti k rozumnému užívání médií*. Praha: Portál.

Skutil, M. (2011). *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství*. Praha: Portál.

Šedřová, K. (2007). *Děti a rodiče před televizí: rodinná socializace dětského televizního diváctví*. Brno: Paido.

Špaňhelová, I. (2004). *Dítě v předškolním období*. Praha: Mladá fronta.

Ševčíková, A. (2014). *Děti a dospívající online: vybraná rizika používání internetu*. Praha: Grada.

Uhls, Y. T. (2018). *Mediální mámy a digitální tátové: rady, které na internetu nenajdete*. Praha: Portál.

Urban, L., Dubský, J., & Murdza, K. (2011). *Masová komunikace a veřejné mínění*. Praha: Grada.

Vágnerová, M. (2012). *Vývojová psychologie: dětství a dospívání* (vydání druhé, rozšířené a přepracované). Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum.

Vavříčková, A. (2010). *Děti a reklama*. Liberec: Bor.

Zákon č. 40/1995 Sb. *o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů*. (1995)

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Dotazník pro rodiče dítěte předškolního věku

Příloha č. 2: Ukázka realizovaného rozhovoru s dítětem předškolního věku

DOTAZNÍK

Vážení rodiče,

jmenuji se Marie Nejedlíková a jsem studentkou 3. ročníku oboru Učitelství pro mateřské školy na PF JU v Českých Budějovicích. Pro svou bakalářskou práci jsem si vybrala téma „*Média v životě předškolního dítěte*“. Z tohoto důvodu se na Vás obracím s prosbou o vyplnění dotazníku. Dotazník je zcela anonymní a údaje budou použity pouze pro zpracování mé bakalářské práce.

Dotazník prosím vyplňte pravdivě.

Marie Nejedlíková

marienejedlikova@seznam.cz

1. Má Vaše dítě sourozence? Pokud ano, prosím o uvedení jeho/jejich věku.

a) Ano

.....

a) Ne

2. Dívá se Vaše dítě na televizi?

a) Ano

b) Ne

3. S kým se Vaše dítě dívá na TV?

a) Sám/sama 1 2 3 4 5

b) S rodičem/i 1 2 3 4 5

c) Se sourozencem/i 1 2 3 4 5

d) S prarodičem/i 1 2 3 4 5

e) S kamarádem/y 1 2 3 4 5

f) Nedívá 1 2 3 4 5

1 – vůbec, 2 – občas, 3 – často, 4 – velmi často, 5 – vždy

4. Kdy se Vaše dítě dívá na televizi?

Možné vybrat více odpovědí

- a) Když přijde z MŠ
- b) Ráno
- c) Večer
- d) kdykoliv, kdy je doma
- e) nedívá

5. Jak dlouho se Vaše dítě denně dívá na televizi?

- a) 0–1 hodina
- b) 1–2 hodiny
- c) 3–4 hodiny
- d) 4 a více hodin

6. Na co se Vaše dítě dívá nejčastěji?

.....

7. Hraje Vaše dítě hry na počítači či herní konzole?

- počítač

- a) Ano
- b) Ne

- herní konzole

- a) Ano
- b) Ne

8. S kým Vaše dítě hraje hry na počítači?

a) Sám/sama	1	2	3	4	5
b) S rodičem/i	1	2	3	4	5
c) Se sourozencem/i	1	2	3	4	5
d) S prarodičem/i	1	2	3	4	5
e) S kamarádem/y	1	2	3	4	5
f) Nehraje	1	2	3	4	5

1 – vůbec, 2 – občas, 3 – často, 4 – velmi často, 5 – vždy

9. S kým vaše dítě hraje hry na herní konzole?

a) Sám/sama	1	2	3	4	5

- b) S rodičem/i   1 2 3 4 5
- c) Se sourozencem/i   1 2 3 4 5
- d) S prarodičem/i   1 2 3 4 5
- e) S kamarádem/y   1 2 3 4 5
- f) Nehraje   1 2 3 4 5

1 – vůbec, 2 – občas, 3 – často, 4 – velmi často, 5 - vždy

10. Jak často Vaše dítě hraje na herní konzole?

- a) Každý den
- b) Obden
- c) 1–2x týdně
- d) Jiná

odpověď.....

11. Jaké hry Vaše dítě hraje na počítači?

.....

12. Jaké hry Vaše dítě hraje na herní konzole?

.....

13. Má Vaše dítě mobilní telefon?

- a) Ano
- b) Ne

14. Pokud ne, půjčuje si Váš?

- c) Ano
- d) Ne

15. Pokud ano, jak často si půjčuje Váš mobilní telefon?

- a) Každý den
- b) Obden
- c) 1–2x týdně
- d) Jiná

odpověď.....

16. Co na mobilním telefonu dělá?

.....
17. Hraje Vaše dítě hry na tabletu?

a) ano

b) ne

18. Pokud ano, jak často na tabletu hraje?

a) Každý den

b) Obden

c) 1–2x týdně

Jiná odpověď.....

19. Ským Vaše dítě hraje hry na tabletu?

a) Sám/sama 1 2 3 4 5

b) S rodičem/i 1 2 3 4 5

c) Se sourozencem/i 1 2 3 4 5

d) S prarodičem/i 1 2 3 4 5

e) S kamarádem/y 1 2 3 4 5

f) Nehraje 1 2 3 4 5

1 – vůbec, 2 – občas, 3 – často, 4 – velmi často, 5 – vždy

20. Jaké hry na tabletu hraje?

.....

21. Čtete svému dítěti knížky?

a) Ano

b) Ne

22. Pokud ano, jak často?

a) Každý den

b) Obden

c) 1–2x týdně

d) Jiná

odpověď.....

23. Kdy dítěti čtete?

- a) Večer
- b) Ráno
- c) Přes den
- d) Před spaním
- e) Nečtu

24. Jakou knížku má Vaše dítě nejraději?

.....

25. Pouštíte svým dětem pohádky na CD/kazetě?

- a) Ano
- b) Ne

26. Jak často pouštíte pohádky z CD/kazety?

- a) Každý den
- b) Obden
- c) 1–2x týdně
- d) Jiná

odpověď.....

27. Kupujete svému dítěti dětské časopisy?

- a) Ano
- b) Ne

28. Pokud ano, jaké časopisy kupujete?

.....

29. S kým si dítě časopis prohlíží?

a) Sám/sama	1	2	3	4	5
b) S rodičem/i	1	2	3	4	5
c) Se sourozencem/i	1	2	3	4	5
d) S prarodičem/i	1	2	3	4	5
e) S kamarádem/y	1	2	3	4	5
f) Neprohlíží	1	2	3	4	5

1 – vůbec, 2 – občas, 3 – často, 4 – velmi často, 5 – vždy

30. Na co si Vaše dítě nejraději hraje?

.....

31. S jakou hračkou si Vaše dítě nejraději hraje?

.....

Děkuji za vyplnění dotazníku.

1. Díváš se na televizi? - ano
Kdy? (jak často) – večer a o víkendu ráno
Sám?/S kým? – s Kačenkou, sám
Na co se díváš v TV nejraději? – Tlapková patrola, Rasty a Ruby, Večerníček
*Když se dívají rodiče na filmy, tak já se dívat nesmím, ale zajímá mě to.
2. Znáš hry na počítači nebo na playstationu? – ne
Hraješ je?
Sám?/S kým?
Jaké hry hraješ/znáš?
Kdy hraješ?
3. Máte doma tablet – ano
Hraješ na něm hry? – ano
Sám/ S kým? – sám, s Kačenkou
Jaké hry hraješ/činnosti? – Mašinky (Subway surf)
Kdy na něm hraješ? - když chci
4. Máš mobilní telefon? - ne
Půjčuješ si ho od někoho? – od tatky
Co na něm děláš? – hraji hry stejný jako na tabletu
Kdy na něm hraješ/díváš se? - sám nebo s Kačenkou
5. Čtou ti rodiče knížky? - ano
Čte ti i někdo jiný? – sestra Kačenka
Jakou knížku/pohádku máš nejraději? - Mašinka Tomáš, 101 dalmatinů
Kdy si s rodiči čtete? - někdy odpoledne a než jdu spát
6. Posloucháš pohádky z CD? - ne
Sám?/S rodiči?
Jakou máš nejraději?
Kdy?
7. Kupují ti rodiče časopisy? – ano, dává mi je pošták
Prohlížíš si je sám nebo s rodiči? – sám nebo s Kačenkou
Jaký máš nejraději? – Sluníčko, Čtyřlístek
8. Na co nebo s čím si nejraději hraješ? – na zloděje, s autama
9. Máš sourozence? – Kačenka (9 let)